

Pracownik Ludowy

Wrocław Biblioteka Jagiellońska

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

NAKL.: LUD. SPÓLDZIELCZEGO TOW. WYD.

CZEK P. K. O. Nr. 142.176.

REDAKTOR NACZ.: ARTUR HAUSNER

CENA PRENUMERATY:
 We Lwowie miesięcznie zł 4.20
 z dostawą do domu... „ 4.50
 na prowincji... „ 4.50
 za granicą... „ 6.50
 Cena pojedynczego egzemplarza
 na całym obszarze Polski
20 groszy
 na prowincjonalnych dworcach
 24 gr.
 Redakcja i Administracja:
 Lwów, Sykstuska 21.
 Telef. w dzień Nr. 24 — od godz.
 10 wieczór drukarnia 496.

Trudna sytuacja na rynku pieniężnym w kraju.

Podwójna buchalterja

Piętnasty kongres komunistycznej partji w Rosji rzucił wiele światła na tło i kulisy, wśród których rozgrywa się jeden z największych, historycznych dramatów. Zwołanie i przeprowadzenie obrad odbyło się w sposób mistrzowski, świadczący o bezwzględnej ręce dyktatorów sowieckiej republiki rad. Delegatów wybierano wszędzie pod kontrolą, wedle wskazówek wydanych przez najwyższe instancje. Centralny komitet partji był dokładnie informowany o wynikach wyborów w każdej miejscowości i o „prawomyślności“ każdego delegata.

Wobec umiejtnie skonstruowanej reprezentacji partyjnej zorganizowanych mas robotniczych i chłopskich opozycja zwolenników Trockiego i Zinowjewa skazana była na kompletną porażkę. — Zwolenników tych było niewiele. Na przeszło 1000 delegatów zaledwie 45 miało odwagę stanąć w obronie tez i zarzutów opozycji, zaniepokojonej manowcami sowieckiej wewnętrznej i zagranicznej polityki. Na kongresie nie było już czołowych reprezentantów kierunku Trocki i Radek wykluczeni z szeregów partyjnych podobno chronić muszą już nie światopoglądu, ale całości swych głów przed represjami G. P. U. (policji politycznej). Wobec takiego stanu rzeczy było do przewidzenia zwycięstwo Stalina.

I pod koniec powtórzyła się znowu komedia, tak często zdarzająca się w stosunkach rosyjskich i tak niezrozumiała dla ludzi zachodu: jednomyślne uchwały, potwierdzające stanowisko większości partyjnej.

Zarzuty, stawiane przez opozycję przed kongresem i na kongresie spotykały się z ostrym atakiem, ale wyjaśnienia nie znalazły.

Z tych zarzutów dwa były najważniejsze. Jeden kwestjonuje celowość gospodarczej polityki związku sowieców. Stwierdzał, że dopuszcza się tam do wzmocnienia bogatego chłopca (kułaka). Drugi zarzut dotyczył tolerowania handlu prywatnego i panoszenia się nepmanów. Proklamowanie przez rząd wojny tym pasorzytniczym żywiołom nie wychodzi z poza ram dobrej chęci i czysto platonicznych, zupełnie bezskutecznych środków zapobiegawczych.

Zamiast zająć się rzetelnym badaniem trudności gospodarczych we własnym kraju, poświęcono wiele mów ocenie stosunków w innych krajach. Wiele miejsca poświęcono także i Polsce.

Przy zastosowaniu znanych formuł ideologii bolszewickiej stwierdzono, że świat kapitalistyczny już rozpada się w gruzy i wezwano do wzmoczonego ataku na... socjalistów. Podwójność miar, stosowana

przez bolszewickich „uczonych w piśmie“, dziwnie przypomina podwójną moralność zakonu Jezuitów. Falszywa buchalterja musi jednak prowadzić na manowce.

Stosunki w wszechzwiązkowej partji komunistycznej są obrazem Rosji dzisiejszej. Partja komunistyczna w Rosji jest nie tylko jedynym legalnym stronnictwem, ale i organem rządzenia.

Ilustrację

zamieszczamy na stronie 5-tej.

BEZPODSTAWNE POGŁOSKI.

WARSZAWA. 17. grudnia. (tel. wł.) Wobec pogłosek, jakoby min. Moraczewski miał zamiar kandydować do sejmu lub senatu, jesteśmy w możności stwierdzić iż nie odpowiadają one prawdzie.

Jedzcie chleb zdrowy i tani **MERKURY**
1 kg. — 59 groszy

ORDYNACJE WYBORCZE DO SEJMU I SENATU
 wraz z odnośnemi rozporządzeniami i wzorami oraz objaśnieniami, właśnie opuściły druk jako TOM III. ZUKERKANDLA WYDAWNICTWA POLSKICH USTAW PAŃSTWOWYCH i są do nabycia we wszystkich księgarniach w cenie zł. 1.50 za egzemplarz.
 KSIĘGARNIA WYDAWNICZA **WILHELMA ZUKERKANDLA** w ZŁUCZOWIE.

ŻADAJCIE WSZĘDZIE

ŚNIEGOWCE KALOSZE

„PEPEGE“

POLSKI PRZEMYSŁ GUMOWY T.A. w GRUDZIADZU

ELEGANCKIE

TRWAŁE TANIE

Sniegowce damskie z gabardyny z aksamit, wyłogami wysokie	Zł. 25.—
„ „ „ z tryk. »Jersey« z aksam. wyłogami niskie	„ 22.—
„ „ „ z tryk. »Jersey« z aksam. wyłogami niskie	„ 19.—
Kaloszki męskie trykotowe	„ 12.—
„ damskie „	„ 10.50

„ROPERNIK”

wyświetlają dziś po raz ostatni

„MARYSIENKA”

TINGEL TANGEL IGO SYM

w głównej roli

OD JUTRA

Wielki podwójny program

w 20 aktach

„Macistes w walce z Szeikiem” „Noce Szalu” z Harry Liedtkem

dramat wschodni w 10 aktach

oraz

w 10 aktach

Echa średniowiecza.

Angielska Izba gmin miała w ubiegły czwartek wielki dzień. Chodziło o reformę modlitewnika państwowego kościoła anglikańskiego. Izba gmin miała się oświadczyć czy zaleca królowi jego zgodę na wprowadzenie nowego modlitewnika, czy pod względem prawnym i konstytucyjnym jest dopuszczalne, by np. ci, co przyjmują komunie w kościele anglikańskim nie musieli wierzyć w obecność krwi i ciała Chrystusa w świętej Hostji.

W głosowaniu Izba gmin odrzuciła projekt rewizji modlitewnika 238 głosami przeciw 205, co wywołało wśród zwolenników reformy olbrzymią konsternację. Zdaniem arcybiskupa Canterbury odrzucenie projektu stwarza dla kościoła anglikańskiego ciężką sytuację i przekreśla długoletni wysiłek tego kościoła około wprowadzenia reform w przestarzałych obrządkach liturgicznych.

Istotnie walka o nowy modlitewnik kościoła anglikańskiego trwa już od bardzo dawna. Modlitewnik, używany dotychczas, został opracowany w r. 1662. W r. 1906 uznali nie bardzo wiadę pobożni Anglicy, że modlitewnik z przed kilku wieków jest już przestarzały, a specjalnie utworzona komisja miała się zająć przystosowaniem modlitewnika do nowych czasów i nowych prądów religijnych w Anglii. Lata mijają komisja powołana do zmiany tekstu zajęta była widać innymi sprawami, bo dopiero przed rokiem został ogłoszony projekt o zmianach w kościele anglikańskim.

Jak w czasach reformacji rozbrzmiewało na zgromadzeniach licznych sekt e-

wangelickich, synodach, nawet podczas nabożeństw wołanie: Precz z papizmem! — W pismach angielskich pełno było artykułów, omawiających sprawę komunji, modlitw porannych i t. d. — cała opinia publiczna była zajęta problemem: zmienić czy nie zmienić obrządek liturgiczny. Ze względu na liczne sekty w Anglii spór na temat religijny nie byłby żadną sensacją, gdyby nie fakt, że w danym wypadku chodzi o kościół państwowy, który posiada przywileje polityczne, któremu król, wstępując na tron, składa przysięgę.

O niesłychanym podnieceniu wśród wyższego kleru w związku z tą sprawą, świadczy m. in. fakt, że biskup Manchesteru przybył na zgromadzenie partji pracy, ażeby ją dla nowego modlitewnika pozyskać. Natomiast biskup z Norwich przybył na posiedzenie frakcji parlamentarnej partji pracy i prosił w imieniu swoim, jak i w imieniu biskupów Exeter, Birmingham i Worcester, by członkowie partji pracy głosowali przeciw reformom!

I w samej partji panuje pod tym względem różnica zdań. Sir Henry Slesser, członek pierwszego rządu robotniczego jest za nowym modlitewnikiem, a były minister wojny tego rządu, Walsh — przeciw.

Charakterystyczny jest wynik głosowania w Izbie gmin. Nie chodzi o to, jaki był wynik głosowania, ale o to, że prawie cała Izba brała w nim udział. W kraju, gdzie jest mnóstwo sekt, ale gdzie wolność sumienia jest wszystkim zapewniona, nikt nie pomyślał, że najlepszym rozwiązaniem sporu byłby rozdział kościoła od państwa,

które zostawia kościołowi pełną wolność religijną.

W każdym razie głosowanie w parlamencie w sprawie pojmowania komunji, wydaje się jakimś echem średniowiecza. Kiedy morze krwi przelewało się w imię religji!

Manewry sowieckie na pograniczu polskiem.

WILNO, 17. 12. (AW). „Dziennik Wileński” podaje, iż bolszewicy od szeregu dni prowadzą manewry zimowe garnizonów Połocka, Mińska i straży pogranicznej. Cwiczenia te odbywają się na samem pograniczu polsko - sowieckim i w wielu miejscach grupy wojskowe zbliżają się na odległość kilkudziesięciu metrów od granicy.

W ŚRODĘ POSIEDZENIE RADY MIN.

WARSZAWA, 17. 12. (AW). W dniu 21. bm. odbędzie się ostatnie przed Świętami posiedzenie Rady Min.

SAMOBÓJSTWO NAUCZYCIELKI.

BIAŁYSTOK, 17. 12. (AW). Popełniła tu samobójstwo 25-letnia nauczycielka Zofja Boroniówna. Powodem samobójstwa ma być podobno ujemny wynik egzaminu nauczycielskiego.

Emulsja SCOTTA

znana od lat wielu na całym świecie, jest najlepszym sprzymierzeńcem dzieci.

Emulsja Scotta wzmacnia system kostny, wprowadza do organizmu pożywcze czynniki: witaminy, fosfor, wapno, tłuszcz w postaci najbardziej lekkostrawnej. Każdy lekarz potwierdzi te wyjątkowe zalety preparatu.

EMULSJA SCOTTA jest do nabycia we wszystkich aptekach i składach aptecznych.

Żądajcie tylko oryginalnej Emulsji Scotta

W. RAORT.

ŻYCIORYSY
KANDYDATÓW NA POSŁÓW.

Wiemy jak znakomitym środkiem agitacyjnym w prasie jest popularyzacja życiorysów wybitnych polityków. Ponieważ z każdym dniem zbliżamy się do wyborów, przeto pragnąłbym prasie naszej ułatwić jej zadanie i podać kilka wzorów pisania takich życiorysów w okresie wyborczym. Naturalnie, że pewne zmiany w podanej treści są dopuszczalne, zależnie od indywidualności i zasług polityka, którego życiorys pragniemy w jaknajszerszych kołach wyborców spopularyzować.

I.

Jan Antoni, dwojga imion Mendaczek.

Bydlę to, czyli czołowy kandydat Ch. K. D., urodziło się — zdaje się — w wagonie towarowym, z matki, umyślowo niedorozwiniętej i ojca alkoholika, zmarłego na delirium tremens. Już w 12 roku życia zostało to indywiduum (syn, a nie ojciec!) oddane pod dozór policyjny za kazirodczy stosunek z własną babką, która też wskutek tego wstąpiła na drogę występku i pomnożyła kadry istot lekkiego prowadzenia się. W 15 roku życia znalazł się ten ananasik pod kluczem, za uprawianie szpiegostwa, hazardu i niedozwolone zabiegi lekarskie

przeprowadzone na tężce babce pod grozą pospolitego szantażu. Dwie kradzieże z włamaniem nie zostały mu niestety udowodnione, z powodu zaginięcia aktów policyjnych, natomiast nie zaprzeczy pan Jan Antoni dw. im. Mendaczek, że została mu udowodniona kradzież rocznika „Gaz. Warszawskiej Porannej”, hegara i słoika pigulek przeczyszczających. Tłumaczeniu kryminalisty dw. im. Mendaczek, jakoby rocznik „Gazety Warszawskiej Porannej” ukradł — tylko w konsekwencji niedyspozycji żołądka, na co wskazywałaby poniekąd kradzież hegaru i pigulek przeczyszczających, sąd nie dal wiary i skazał go na trzy miesiące więzienia z zakazanym pobytem. W motywach wyroku podano, iż trybunał nie nabrał przeświadczenia, jakoby Jan Antoni dw. im. Mendaczek, wyglądający jak funkcjonariusz państw., — potrzebował środków przeczyszczających, używanych zasadniczo przez ludzi o pełnych żołądkach. Dzięki protekcji sanacji udało się kryminalnemu Mendaczkowi otrzymać posadę zwyczajnego profesora matematyki na uniwersytecie, oraz najwyższe order, nie wylączając francuskiej legji honorowej. Za czasów austriackich popełnił ten gagatek tyle pospolitych świństw, że nawet ówczesny liberalny rząd zabarczy, był zmuszony kazać go honwedom powiesić, pod zarzutem — „Hochverrathu”, tj. zdrady stanu popełnionej na własnym „Vaterlandzie” tj. ojczyźnie. Tylko, więc taki wisielec, jak dw. im. Mendaczek, mógł potem wszystkim wypłynąć

na widowię i to jako czołowy kandydat Ch. K. D. w okręgu, gdzie nasze stronnictwo, wysunęło swego poważnego kandydata. Naród jest jednak świadom swoich celów i precz przepędzi obwiesiów i kanalanalje w rodzaju Jana Antoniego dw. im. Mendaczek i jemu podobnych! Caveant censules!

II.

Dr. Tomasz Młot.

Operetkowa postać Dr. Tomasza Młota, przezywanego w domu rodzinnym „durnym Tomciem”, nie zasługuje nawet, aby się nią bliżej zająć, gdyby nie to, że bandycka P. C. A. W. wysunęła go przy obecnych wyborach, jako swego męża opatrnościowego do Sejmu, przeciw naszemu czołowemu kandydatowi p. Sulpicjuszowi Jelita-Wodolebskiemu, znanemu i wybitnemu działaczowi narodowemu, oraz studentowi I-go roku politechniki lwowskiej.

Ten Tomasz Młot, jest to sobie zwyczajny adwokacina, żyjący z paska i stręczenia do nierządu, gdyż poza kilku procesami, w których sam się bronił, jako oskarżony, nie posiada żadnej szanującej się klienteli. Na młodość p. Młota wolimy rzucić zasłonę. O handlu żywym towarem i szmuglowaniu sacharyny wolimy nie pisać, aby nas nie posądzono o stronnictwo w sto sunku do tego zacnego pana. Dziwimy się tylko, że p. Młot dotychczas sam się nie oddał w ręce policji i nie dał sobie wydru-

JAK ZROBIĆ MAJĄTEK nauczy Was piękna LAURA LA PLANTE w filmie p. t.

FLIRT z NIEBOSZCZYKIEM

**DZIŚ
PREMIERA
APOLLO**

Wielka rola młodzieży akademickiej w pochodzie socjalizmu.

Na uroczystej Akademii Związku Niezależnej Młodzieży Socjalistycznej wygłosił tow. *Hankiewicz* głębokie przemówienie na temat roli młodzieży studjującej w ruchu socjalistycznym. Przemówienie to brzmi:

Teoria a praktyka, idea a rzeczywistość — to nie są przeciwieństwa i sprzeczności nie do przebycia, jak ogień i woda pogodzić się nie dające. Teoria, to jest to co tkwi w jednym mózgu, w jednej głowie; praktyka to jest to, co przechodzi w tysiące i miliony mózgów i głów — mówił niemiecki myśliciel.

Między ideją a rzeczywistością, między ideałem a życiem nie istnieje przepaść nieprzebyta. Przeciwnie, najpotężniejszą jest ideją, z rzeczywistości czerpiącą swoją siłę i najpotężniejszym jest ruch, oparty o ideal, co wykwiła z życia, z rzeczywistości.

W tem tkwi potęga niezniszczalna nowoczesnego socjalizmu; w tem pochód nieprzerwany, zwycięski, nowoczesnego ruchu robotniczego, w tem rozwój nowoczesnej myśli socjalistycznej, której sprawdzianem było życie, była rzeczywistość.

Od lat osmdziesięciu, od chwili powstania wiekopomnego „Manifestu komunistycznego”, tego pierwszego sformułowania i skreślenia myśli i zasad przewodnich nowoczesnego socjalizmu przez wielkich jego mistrzów Marksa i Engelsa, ruch robotniczy, zataczający coraz to szersze kręgi, idący coraz to bardziej w głąb, w szerokie rzesze ludu, ogarniający coraz to dalsze kraje, obejmujący cały świat nowoczesnej cywilizacji, nowoczesnego kapitalizmu — jest *ureczywistnianiem się ideji i naodwrot idea socjalizmu rozwija się i doskonali przez rzeczywistość, przez praktykę, przez walkę wyzwolenczą proletariatu, który cały szereg zadań i zagadnień w swem*

życiu, w swych dążeniach do jutra lepszego musi rozwiązać i pokonać!

Stąd olbrzymie *znaczenie wiedzy dla walki wyzwolenczej klasy pracującej w najnowszej dobie dziejowej — i na odwrót olbrzymie znaczenie ruchu robotniczego dla rozwoju wiedzy, dla rozwoju myśli socjalistycznej.*

„Wiedza — to potęga, potęga — to wiedza“.

I w tej wielkiej jedności ideji socjalistycznej i codziennej walki klasy robotniczej — leży dla inteligencji socjalistycznej, dla socjalistycznej młodzieży akademickiej wielkie zadanie do spełnienia. Ci, którym los szczęśliwy pozwolił korzystać z dobrodziejstw nauki i wiedzy, powinni swe siły oddać wielkiej sprawie wyzwolenia klasy pracującej, bo w tej wyzwolenczej walce pracującej klasy leży przyszłość i wyzwolenie całej ludzkości!

Zwłaszcza zaś tam misja dziejowa wielka spada na młodzież akademicką, gdzie ruch robotniczy jest jeszcze w pierwszych fazach swego rozwoju. Kiedyś, w latach 30-tych we Francji, kiedy tam ruch rewolucyjny poraz pierwszy stawał się ruchem robotniczym, a walka proletariatu zaczęła wybitnie podnosić hasła socjalistyczne, — jeden z ówczesnych poetów-rewolucjonistów powiedział, że *dwie są skrzydła rewolucji: jedno — to student-akademik, drugie to robotnik-proletariusz!*

I we wszystkich krajach środkowej i wschodniej Europy w pierwszych chwilach rozwoju ruchów wolnościowych, rewolucyjnych, socjalistycznych młodzież socjalistyczna, młodzież akademicka odgrywała pierwszorzędną rolę. I wszędzie — dopiero później, gdy ruch socjalistyczny ogarnia szerokie masy, młodzież przestaje być a-

wangardą ruchu wolnościowego i wnika w szeroki obóz walczącego proletariatu, *wchodzi w szeregi zwycięskiej armii socjalizmu.*

Dziś w krajach tych — środkowej i wschodniej Europy — minął już pierwszy okres nowoczesnego ruchu socjalistycznego.

Na gruzach absolutyzmu, na gruzach dawnych państw zaborezych powstały republiki demokratyczne, a cały szereg narodów uzyskał niepodległość. Ale rola młodzieży akademickiej jeszcze i tu jest wielką dla ruchu socjalistycznego. Cały szereg zagadnień czeka na swe rozwiązanie. — Po pierwszych triumfach rewolucji nowoczesnej, po latach 1917—1919, po wielu zwycięstwach i klęskach, po rozbitych iluzjach i zdobyciach trwałych — zadania są olbrzymie, które praktycznie i teoretycznie rozwiązać należy; tu w środkowej Europie, tu na wschodnich kresach zachodu Europy, gdzie dopiero utrwalac się zaczynają formy nowoczesnego życia społecznego i politycznego.

Utrwalenie demokracji, — a bez demokracji i wolności niema socjalizmu, niema możliwości rozwoju nowoczesnego ruchu robotniczego.

Zdobycie niepodległości dla narodów jeszcze ujarzmionych, — a bez niepodległości narodów niema braterstwa narodów, niema trwałego pokoju, niema socjalizmu.

Utrwalenie *zdobyczy społecznych* klasy robotniczej, a bez ochrony pracy, bez ochrony rzesz pracujących niema rozwoju i wzrostu i dojrzenia proletariatu do spełnienia wielkiej jego misji dziejowej.

Oto sprawy chwili bieżącej, które rozwiązać należy. A zwłaszcza w takich krajach, jak Polska, gdzie jeszcze tak duże masy pogrążone są w ciemności, gdzie jeszcze tak dużo pól leży odłogiem.

Dla socjalistycznej młodzieży akademickiej i dziś jeszcze aktualnym jest hasło, które kiedyś jeden z pierwszych pionierów socjalizmu w naszym kraju, wielki poeta ukraiński Iwan Franko rzucił młodzieży:

„Hej braty! W koho serce czysteje.
Ruky sylniji, dumka czesnaja, —
Prokydajte sia! Wstańte słuchajte
Wsemoluczoho pokłyku wesny!
Sijte w holowach myśly wolniji.
W serciach żadobu bratolubija.
W hrudiach śmilywist' do welykoho
Boju za dobro, szeszastie j wolu wsich!
Sijte! Na puchku, na żywu rilu
Wpadut' simena dumky waszoji!“

Konfiskaty.

WARSZAWA, 17. 12. (AW.). Z polecenia komisarza rządu przeprowadzona została w dniu wczorajszym konfiskata literackiego miesięcznika „Dźwignia“ oganu proletariackich pisarzy.

„Gwiazdka“ dla fałszerzy banknotów

BUDAPESZT, 17. 12. Według informacji z kół rządowych, wszyscy skazani za fałszerstwo banknotów mają być amnestjowani na Boże Narodzenie. Ze skazanych pozostaje dotychczas w więzieniu tylko b. prezydent policji budapeszteńskiej, Emeryt Nadosy. Księżę Ludwik Windischgrätz rzekomo z powodu choroby dawno już został prowizorycznie wypuszczony na wolność a i inni skazani również dawno już są na wolnej stopie, odsiedziawszy jedynie część swej kary w areszcie śledczym.

OBRABOWANIE KASY W UNIWERSYTECIE.

NGWY YORK, 17. 12. (AW). Pięciu zamaskowanych bandytów wtargnęło do kasy uniwersytetu w Chicago i ubezwładniwszy kasjera i 10 stenotypistek, splądrowało kasę, zabierając 20.000 dolarów. Jak się zdaje, bandyci byli dobrze poinformowani o stosunkach w uniwersytecie, gdyż większa część zrabowanej gotówki, wpłynęła dopiero w ostatnich dniach.

kować biletów wizytowych z podpisem: szubrawiec.

Kto pamięta lata 1914—1918, ten z pewnością przypomni sobie Huszt i Marmaros Sziget, gdzie p. Młot był internowany za kradzież maki kukurudzianej i aby uchronić się od odpowiedzialności karnej, uciekł pod Barańczę i Kaniów, gdzie Rosjanie postrzelili go dwukrotnie za plądrowanie i kradzież fortepianu. W Szczypiornie dokąd zaanego pana Młota odstawiono za obdzieranie trupów, denuncjował swoich towarzyszy i dlatego też został przez Niemców zdyskwalifikowany honorowo.

Jeśli do tego dodamy, że „Dr“ Młot urodził się w suterrenach i że cierpi na przepuklinę, wielkości główki dorosłego człowieka — to będziemy mieli dokładny wizerunek kandydata z chuligańskiej partji P. C. A. W. „Eine kleine, aber nette Gesellschaft“

III.

Redaktor Kazimierz Liczykrupski.

O ile w polemice i w wypowiedzianiu się o kandydatach przeciwnych nam obozów politycznych, kierowaliśmy się dotychczas względnością, taktem i umiarem, które cechują każde szanujące się pismo, to jednak w stosunku do Liczykrupskiego, kandydata B. L. D. w 145 okręgu, musimy się wyraźnie i po męsku wypowiedzieć, że jest to zwyczajny lajdak i syn notorycznego lajdaka, świętej pamięci.

Były szpicel ochrony rosyjskiej, prowokator, satener, dzieciobójca i redaktor w jednej osobie, ma czelność kandydować!

Komu Bóg, komu ojczyzna miła, ten nie powinien pozwolić, aby ten zwyczajny zezimieszek wyniósł całe zebra ze swego okręgu wyborczego!

Kazimierz Liczykrupski!

Czy zastanowiłeś się nad tem Narodzie, co się w tych słowach mieści? Zaiste, trudno zrozumieć, dlaczego nasze cierpliwe społeczeństwo nie wybiło dotychczas wszystkich zębów temu bydlakowi! Liczykrupski, utrzymujący metresy we wszystkich stolicach Europy, degenerat maltretujący swoją rodzoną żonę, paszkwilant i kalumnjator zawodowy, ma czelność przeciwstawiać się kandydatowi naszego stronnictwa?! Niesłychane!

Liczykrupski — to anarchja, bolszewizm i zniżka złotego! Liczykrupski — to pożary i zgiszczaza! Liczykrupski — to bandytyzm i głód w państwie! Liczykrupski, to hańba, niewola, onauja i zagłada!

Dziwimy się tylko jego idealnej i świętej żonie, pani Teresie, znanej z energii społeczniczej, że nie wpłynęła na niego, aby cofnął swoją humorystyczną kandydaturę, która mu pod pozorem agitacji umożliwiała wyjazdy do swoich kochanek w całym okręgu wyborczym. Świętość ogniska domowego musi być uszanowana i w tym względzie liczymy na energję i wypróbowany patriotyzm p. Teresy, niestety Liczykrupskiej.

Otóż w ten, mniej więcej desęć będą popularyzowane życiorysy wybitniejszych kandydatów obozów przeciwnych, a całe społeczeństwo będzie mogło z otuchą spoglądać w urny i w przyszłość.

Deportowanie funkcjonariuszów sow. do Władywostoku.

HANKOU, 17. 12. (Pat.). Piętnastu funkcjonariuszów konsulatów sowieckich, między innymi konsul generalny Fritsche zostało dziś rano deportowanych na pokładzie parowca chińskiego, odpływającego do Władywostoku. Wielu podejrzanych komunistów, których wczoraj aresztowano, zostało dziś wypuszczonych na wolność, jednakże 60 osób zatrzymano w celu przeprowadzenia ponownego śledztwa.

NOTA CZICZERINA.

MOSKWA, 17. 12. (Pat.). W odpowiedzi na notę rządu nankińskiego w sprawie zerwania stosunków dyplomatycznych z Sowietami, Cziczerin zaznaczył, że władze sowieckie nigdy nie uznały rządu narodowego w Nankinie, że sprawy dotyczące polityki zagranicznej Chin należą do kompetencji rządu w Pekinie i że nota nankińska jest tylko wynikiem samowoli generałów chińskich, którzy nieprawnie przywłaszczyli sobie władzę. Dalej Cziczerin protestuje przeciw twierdzeniu, iż instytucje sowieckie w Chinach prowadzą akcje rewolucyjną. Rząd narodowy w Nankinie wydał rozkaz zamknięcia filii Dalbanku i Sowntorgflotu oraz wszystkich sowieckich organizacji handlowo-bankowo-komunikacyjnych. Urzędy policyjne otrzymały polecenie czuwania nad wykonaniem tego rozkazu.

ZDEMOLOWANIE KONSULATU SOW.

LONDYN, 17. 12. (AW). Z całego terenu walk chińskich dochodzą wiadomości, o krwawych represjach stosowanych przez władze kantonieckie na obywatelach sowieckich po zerwaniu stosunków dyplomatycznych z Rosją. W Kantonie podczas rewizji w gmachu konsulatu sowieckiego znalazło no armatki i wielką ilość amunicji. W Hong-Kong podczas zdobywania konsulatu sowieckiego

zabity został wicekonsul i 2 urzędniczki. Innych urzędników zakuto w kajdany i odwieziono do więzienia, gdzie zostali rozstrzelani.

LONDYN, 17. 12. (AW). Według doniesień z Hongkongu konsulat sowiecki w Kantonie został zupełnie zdemolowany. Personal poselstwa wyprowadzono ulicami za miasto. Bolszewickim urzędnikom konsularnym zawieszono na szyi afisze z napisami wzywającymi ludność chińską do traktowania bolszewików jak na to zasługują. Sowieckich urzędników pobito i poraniono nożami, 5 zaś zastrzelono.

LONDYN, 17. 12. (AW). Rząd narodowy Kantonu wydał deklarację do ludności w której stwierdza, że komuniści chińscy pod przewodnictwem generalnego konsulatu w Kantonie dokonali w nocj na 10. grudnia przewrotu bolszewickiego. Spalili najważniejsze gmachy publiczne, obrabowali mieszkania i wymordowali tysiące mieszkańców. W nocj jednak na 12. grudnia udało się armii narodowej pobić bolszewików i przywrócić porządek. Ogólne szkody wyrządzone przez komunistów obliczają na 2 milj. funt. sztelingów.

ZA KRÓTKIE WŁOSY — ŚMIERĆ.

KANTON, 17. 12. (Pat.). Żołnierze wojsk nacjonalistycznych rozstrzelali na ulcach miasta co najmniej 14 dziewcząt i kobiet, które miały krótkie włosy, uważane w Chinach za symbol feministki - komunistki.

HONG KONG, 17. 12. (Pat.). Tysiące uchodźców chińskich ze wszystkich warstw społecznych przybywa tu z Kantonu. Każdy statek płynący z Kantonu jest przepelniony tymi uchodźcami. Policja tutejsza aresztowała już około 300 podejrzanych osób, w tem 25 wybitnych komunistów, którzy będą deportowani do Kantonu.

Krwawy rozruchy w Kolumbji

500 ludzi zginęło.

NOWY YORK, 17. 12. (AW). Donoszą tu z Bogoty w Kolumbji, iż w Barranquilla i Cartagene doszło do krwawych rozruchów w czasie których miasta te uległy poważnemu zniszczeniu. Powstańcy, którzy ponownie próbowali opanować sytuację w tych dwóch portach otrzymali sukces artylerji wojsk rządowych, która przeszła na ich stronę. Walki uliczne dotąd nie zostały ukończone, jednakże oddziały powstańcze wyparte zostały z zajętych przez siebie dzielnic. Około 500 ludzi zginęło.

Afera szpiegowska w Finlandji na rzecz Sowjów.

HELSINGFORS, 17. 12. (AW). Finlandzka policja polityczna aresztowała cały szereg wybitnych osobistości kierujących bolszewicką propagandą w Finlandji. Wykryto tajne biuro sekcji wojskowej komunistycznej partji w Helsingforsie, które prowadziło szpiegowską propagandę w armji fińskiej na korzyść Sowjów. W lipcu i wrześniu stwierdzono istnienie 30 jacejek komunistycznych z 50 członkami z pułków piechoty finlandzkiej. Stwierdzono, że robotę komunistów finlandzkiej finansowały Sowjety.

Nowy rząd w Finlandji.

HELSINGFORS, 17. 12. (Pat.). Dziś będzie mianowany nowy rząd, w skład którego poza trzema ministrami fachowymi, którzy obejmą teki spraw zagranicznych, spraw wewnętrznych i sprawiedliwości, — wejdą przedstawiciele partji agrarnej. Stanowisko premiera obejmie generalny dyrektor Urzędu gospodarstwa krajowego Sumila. Ministrem spraw zagranicznych będzie poseł finlandzki w Warszawie Prokope, ministrem obrony narodowej dep. Lahdensuo.

HELSINGFORS, 17. 12. (Pat.). Dziś został mianowany rząd w składzie podanym poprzednio.

Zasądzenie morderców redaktora.

BIAŁOGROD, 17. 12. (AW). W Monasterze zapadł po kilkudniowych rozprawach wyrok w procesie przeciwko mordercom naczelnego redaktora „Gwiazdy Południa” Hadzi Popowicza. Główny oskarżony Nikolow Lipitka został skazany na karę śmierci przez powieszenie, z pozostałych oskarżonych jeden został skazany na 20 lat więzienia, po jednym na 5, 4 i 3 lata więzienia. Czterech oskarżonych zostało uniewinnionych. Redaktor Popowicz został zabity na ulicy Monasteru mniej więcej przed rokiem kilkunastu strzałami rewolwerowymi. — Jeden z morderców został wówczas zabity przy próbie ucieczki.

Uczczenie pamięci Marji Paszkowskiej.

WARSZAWA, 17. grudnia. (tel. wł.) W niedzielę, w południe odbędzie się w Warszawie na cmentarzu Powązkowskim uroczyste odsłonięcie pomnika na grobie zmarłej przed 2 laty, Tow. Marji Paszkowskiej (Sinty). W uroczystości biorą udział C. K. W., O. K. R., Wydział kobiecy i wszystkie organizacje partyjne.

URLOP ŚWIĄTECZNY MARSZ. PIŁSUDSKIEGO.

WARSZAWA, 17. 12. (AW). Premier marsz. Piłsudski w okresie świątecznym wyjedzie na ur'op tygodniowy, który spędzi prawdopodobnie w Sulejówku w gronie rodzinnem. We wszystkich sprawach państwowych zastępować go będzie wicepremier p. Bartel.

PROJEKT 50 MILJ. POŻYCZKI WEWNĘTRZNEJ.

WARSZAWA, 17. grudnia. (tel. wł.) Dowiadujemy się, że rząd ma wkrótce ogłosić subskrypcję na nową 50 milionową pożyczkę wewnętrzną. Projekt pożyczki nie został jeszcze ostatecznie opracowany, ma jednak licznych zwolenników w tonie rządu.

KONGRES SOCJALISTYCZNY W BERLINIE.

WARSZAWA, 17. grudnia. (tel. wł.) W niedzielę o godz. 9.30 rozpoczynają się w Berlinie obrady kongresu socjalistów północno-zachodniej Europy. PPS. reprezentuje tow. dr. H. Diamant i tow. Niedziałkowski, którzy dzisiaj wyjechali z Warszawy.

Konferencja kredytowa w Banku Poskim

Sprawa lombardowania weksli.

WARSZAWA, 17. grudnia. (A. W.) W Banku Polskim odbyła się konferencja w sprawach kredytowych z udziałem przedstawicieli najważniejszych banków prywatnych. Na konferencji tej omawiano sytuację na rynku pieniężnym, która mimo uzyskania pożyczki, zagranicznej, nie ujawnia oczekiwanego odprężenia.

Na konferencji zastanawiano się nad sytuacją kredytową, a przede wszystkim sposobami, któreby umożliwiły bankowi zgodne ze statutem przyjmowanie weksli z dłuższym terminem wyłącznie dla tych branż,

dla których kredyt taki wobec obawy konkurencji zagranicznej jest potrzebny. Na konferencji tej uzgodniono poglądy na tę sprawę w ten sposób, że Bank Polski otworzy w najbliższym czasie poważniejszym bankom prywatnym specjalny rachunek otwartego kredytu, na którym będą lombardowane weksle z terminem powyżej 3 do 4-ech miesięcy. Na lombardowanie tych weksli B. P. ma przeznaczyć specjalne fundusze poza normalnym kredytem redyskontowym dla banków.

Tragedja małżeńska.

WARSZAWA, 17. grudnia. (tel. wł.) Żył w Warszawie Jan Spaczyński. Oboje z żoną byli tancerzami dancngów warszawskich. W ostatnich dniach pomiędzy małżonkami wynikały coraz to częstsze nieporozumienia i spory. Pewnego dnia, gdy Spaczyński powrócił do domu, zastał list żony, w którym mu pisze, że wraz z dzieckiem opuszcza go.

Zrozpaczony Spaczyński, przez cały dzień włóczył się po mieście w poszukiwaniu żony, wreszcie w piątek, na dworcu głównym wypił butelkę esencji octowej.

W ciężkim stanie przywieziono go do szpitala na Czyste.

Antychińskie rozruchy w Korei.

Ucieczka 3 tysięcy Chińczyków.

TOKIO, 17. 12. (Pat.). Jak donoszą depesze z Korei, wydarzyły się tam poważne rozruchy z powodu ucisku, jakiego doznawać mają Koreańczycy w Mandżurji ze strony Chińczyków. W następstwie tych rozruchów 3.000 Chińczyków zbiegło do Mandżurji. W ciągu ostatnich dni miało miejsce wiele wypadków napaści na Chiń-

czyków w mieście Czemulpo. We środę i czwartek tłum złożony z kilkuset Koreańczyków dokonał zorganizowanego najścia na chińską dzielnicę miasta, rzucając kamie nie i cegły. W wielu miejscach rozbite zostały szyby. 17 Chińczyków zostało ciężko rannych, a 20 lekko.

ODZNACZENIE PROF. ROMERA.

WARSZAWA, 17. 12. (AW). Towarzystwo Geograficzne w Chicago postanowiło uczcić zasługi polskiego uczonego profesora dra Romera na polu geografji i kartografji i przyznało mu swój wielki złoty medal. W dniu 21. bm. prof. Romer przybywa ze Lwowa do Warszawy, gdzie w poselstwie amerykańskim odbędzie się uroczystość doręczenia znakomitemu uczonemu medalu przez posła amerykańskiego Stetsona.

KATASTROFA KOLEJOWA.

WARSZAWA, 17. 12. (Pat.). Dnia 16. b. m. w radomskiej dyrekcji kolejowej na stacji Goło linji Dęblin — Kowel wskutek zepsucia się osi wykołowały się w pociąg towarowym dwa ładowne wagony, zatarasowując tory. Z Dębłina przybył na miejsce katastrofy pociąg ratowniczy, który usunął przeszkodę. Wypadek spowodował opóźnienie pociągów pospiesznych i osobowych, przechodzących przez tę ilnję.

Ile jest czasopism w Polsce

Ciekawe cyfry.

Czasopism w dniu 1 lipca 1923 r. było w Polsce razem 815, w tej liczbie: polskich 616, żydowskich 52, ukraińskich 35, niemieckich 33, białoruskich 9, hebrajskich 8, rosyjskich 7, francuskich 3, innych 7.

W dniu 31 grudnia 1925 r. było czasopism w Polsce 1,606, w tem polskich 1,300, żydowskich 104, niemieckich 87, ukraińskich 63, hebrajskich 15, rosyjskich 12, białoruskich 11, francuskich 8, litewskich 3, angielskich 2, innych 11.

W dniu 1 lipca 1927 r. wychodziło w Polsce oraz w Gdańsku gazet i czasopism razem 1,731 w tem: architekonicznych i budowniczych 4; artystycznych i muzycznych 23; asekuracyjnych 9; automobilowych i lotniczych 9; bankowych i giełdowych 7; bibliograficznych 10; chemicznych i aptekarskich 8; cukrowniczych gorzelniczych i piwowarskich 5; ekonomicznych, statystycznych i ogólnoprzemysłowych 16; elektrotechnicznych 1; emigracyjnych i turystycznych 3; eugenistycznych 3; filatelistycznych 9; fotograficznych 2; gazowniczych i wodociagowych 1; gorniczych, hutniczych i naftowych 10; graficznych, drukarskich i papierniczych 6; handlowych, przemysłowych i gospodarczych 47; humorystycznych 18; ilustrowanych, towarzyskich i beletrystycznych 29; kino-teatralnych 14; kobiecych 15; kościelnych i religijnych 82; kulturalno-oświatowych 19; lekarskich 32; leśnych i myśliwskich 11; ludowych 27; matrymonialnych 4; mleczarskich 4; naukowych i literackich 62; ogrodniczych i pszczelarzskich 6; pedagogicznych i szkolnych 38; piekarskich i cukierniczych 4; pism dla dzieci 10; pism dla młodzieży akademickiej i szkolnej 66; politycznych i społecznych 73; pożarniczych 2; prawnych i sądowych 15; radjofonicznych 5; rolniczych i rybackich 29; robotniczych 13; rzemieślniczych 8; sportowych 25; spółdzielczych 16; dla spraw miejskich i samorządowych 11; dla spraw realności miejskich 3; technicznych i mechanicznych 16; urzędniczych i związkowych 32; wojskowych i policyjnych 20; dla związków zawodowych i klasowych 36; żeglarskich 2; różnych wydawnictw 18.

—:—

SFINKS MILCZY...

Większość sejmowa: Pany, chłopcy, żydy, pany,
Cały lud rozkołyszany.

SERGE VEBER.

Futro szynszylowe.

(Dokończenie).

— Ale to była zena sklepowa. Dowiedziała się także, ile futro kosztowało Makska.

— To powinno przecie być ci obojętne. Kocham cię.

— Brr — Ewelina wzdrygnęła się nieprzyjemnie: to „ty“ było jej jeszcze mniej sympatyczne niż wszystko inne.

Gdy odchodziła, czuła żartobliwą uwagę:

— A proszę nie zapomnieć futra.

Niezadowolona z niego, a jeszcze więcej ze siebie wróciła do domu. Nie był to wstyd, ani żal. Poprostu złość i nieco obrzydzenia.

— Krótko mówiąc, oddałam mu się za futro. Ocenia mnie na 180.000 franków... nie robił z tego tajemnicy. Właściwie „oddałam się“ nie jest odpowiednim wyrażeniem. Nie oddałam, ale sprzedałam się. — To o wiele gorzej.

Spoikała się z nim jeszcze trzy razy. Za pierwszym razem uświadomiła sobie, że jest przeciętnie nijaki, za drugim, że jest głupi jak pień, za trzecim razem przyszło do zerwania ich krótkiego stosunku.

Obiecała mu, że po teatrze, gdzie udawała się z przyjaciółką, przyjdzie do niego. Ponieważ odprowadziła przyjaciółkę, aż do

domu, spóźniła się nieco.

— To trochę zapóźno — rzekł nieprzyjemnym tonem.

— Musiałam przyjaciółkę odprowadzić do domu — odpowiedziała, urażona tą jego uwagą.

Zrobił ironiczny grymas:

— Tak... a potem musiało się przed gmachem opery jeszcze kręcić przez jakiś czas, aby pokazać futro szynszylowe.

Mogła godzić się na to, że był przeciętny i głupi, ale tego braku taktu nie mogła znieść:

— O, to zbyt silne! Proszę...

I jednym ruchem zerwała futro i rzuciła mu w twarz. Dysząc wściekłością, wybiegła bez okrycia na zimną noc.

— Jakto? nie masz już swego pięknego futra? — zapytał małżonek następnego dnia.

— Nie. Oddałam je kuśnierzowi — odrzekła zgodnie z prawdą.

Dopiero po jakimś czasie zrozumiała, jakiego figla jej wyplatało.

— On łącznie trzymał wszystkie nici w rękę — myślała z goryczą. Futro było jego wabikiem... potem miał mnie dosyć i postarał się swym brakiem taktu rozdrażnić mnie do tego stopnia, bym mu oddała jego podarunek. Wszystko to było od dawna ukartowane. Futro szynszylowe było tylko przynętą, na którą się zaślepiona dała złapać.

— Lepszy gość! — uświadomiła sobie. Ale w istocie nie tak głupi, na jakiego wyglądał.

Zraniona dumą własną goiła się powoli. Ewelina Jadet miała potem inne przeżycia, które przyczyniły się do zablźnienia.

Doszła nawet do takiej równowagi, że na pewnym balu, na którym znajdował się także Maks, nie starała się go unikać, — zwłaszcza, że jej ciekawość nie była zaspokojona jeszcze co do jednego punktu.

— Winszuję panu, panie Burtner — przemówiła — nieco wprawdzie późno, ale winszuję panu. „Miał“ mnie pan — jak się to z pewnością mówi w pańskich kołach i jak pan z pewnością wszędzie opowiadał.

— Łaskawa pani... ja...

— Niech się pan nie broni... już zapomniałam... Ale cała ta sprawa była bądź co bądź niebezpieczna dla pana... Ryzykował pan przy tem wiele.

— Ryzykowałem?

— Oczywiście... mogłam futro zniszczyć albo się go pozbyć...

— O... co do tego zaciągnąłem poprzednio informację, łaskawa pani. Wiedziałem, że pani jest bardzo schludną i sumienną.

— Dobrze! Ale jeszcze jedna możliwość. Dajmy na to, że nie oddałabym panu futra.

— Łaskawa pani — rzekł Maks Burtner, żegnając ją ukłonem — ja biore w rachubę zawsze tylko przyzwoite kobiety!

(tłum. ynx).

MAŁOPOLSKI ZAKŁAD ODZIEŻY

Roman Żurowski, Bracia Zalescy i Ska, Ska z o. o. Lwów, ul. Szpitalna l. 1. poleca: wełny, jedwabie, flanele, barchany, płótna, sukna leszczkowskie, koce i konfekcję NA DOGODNE SPŁATY RATALNE.

Nie chce mówić ze Związkami Zawodowymi!

Arogancja Inspektoratu pracy w Stanisławowie.

W kraju z dnia na dzień wzrasta bezrobocie, wypychając przez to szerokie masy robotnicze na dno nędzy. Pewną winę za to ponoszą bardzo często czynniki rządowe, które nie przestrzegają ustawowego czasu pracy, albowiem cały szereg firm zmusza robotników do 10—12 a nawet 16-godzinnego dnia pracy, zamiast na miejsce obciążonych tą pracą robotników przyjąć nowych. Niektóre Inspektoraty pracy nie tylko nie pod tym względem nie robią, a przeciwnie starają się nie pozwolić interwenjować w tych sprawach Związkom Zawodowym.

Jako dowód przytoczyć tu możemy następujący fakt:

Pismem z dnia 13 lipca br. Sekretariat Okręgowy Centr. Zw. Górników w Borysławiu zawiadomił Inspektora Pracy w Stanisławowie, że dwie firmy, a to „Dolina“ w Krechowicach i „Glesinger“ w Broszniowie od paru miesięcy wprowadziły 12-to godzinny dzień pracy. Inspektorat Pracy w Stanisławowie nie tylko że sprawę nie załatwił, ale nawet na pismo Sekretariatu nie raczył odpowiedzieć.

Po kilku tygodniach robotnicy wspomnianych powyżej firm zaczęli znowu atakować Sekretariat, donosząc, że zmuszeni są nadal pracować po 12 godzin i to bez jakiegokolwiek dodatkowego wynagrodzenia. Na podstawie tego Sekretariat ponownie zwrócił się do Inspektoratu Pracy w Stanisławowie pismem następującej treści:

„W sprawie nieprzestrzegania ustawy o czasie pracy, przez firmę „Glesinger“ w Broszniowie i „Dolinę“ w Krechowicach, pisaliśmy do Inspektoratu Pracy jeszcze w sierpniu br., a jednak dotychczas nie otrzymaliśmy w tej sprawie odpowiedzi, ani też sprawa ta nie została załatwiona i wymienione firmy w dalszym ciągu nadużywają ustawy o czasie pracy.

Ponadto firma „Dolina“ nie udziela robotnikom ustawowych urlopów wypoczynkowych.

Wobec powyższego, zwracamy się do P. T. Inspektoratu o podanie nam wyjaśnień z jakich właściwie powodów dotychczas sprawa ta nie została załatwiona, w przeciwnym bowiem razie, bylibyśmy zmuszeni ze sprawą tą zwrócić się do Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej.

W oczekiwaniu rychłej odpowiedzi — pozostajemy

Centralny Zw. Górników w Polsce
Sekretariat Okręg. w Borysławiu.

Z poważaniem
Franciszek Hałuch

I znowu cały miesiąc trzeba było czekać na odpowiedź Inspektora Pracy w Stanisławowie, albowiem dopiero w dniu 22 listopada br. Sekretariat otrzymał pismo następującej treści:

INSPEKTORAT PRACY
53 obwodu w Stanisławowie.
L. 5518/27.

Stanisławów, dnia 19 listopada 1927.

W sprawie nieprzestrzegania ustawy o czasie pracy przez firmę „I. Ph. Glesinger“ w Broszniowie i firmę „Dolina“ w Krechowicach.

Do Sekretariatu okręgowego
Centralnego Związku Górników

w Borysławiu
Dom Ludowy.

Na pismo z dnia 18 października 1927 r.
L. 594/27 w sprawie nieprzestrzegania ustawy o

czasie pracy przez firmę „I. Ph. Glesinger“ w Broszniowie i przez firmę „Dolina“ w Krechowicach, przede wszystkim zwracam Panom uwagę na niewłaściwy ton, w jakim powyższe pismo zostało wystylizowane do Urzędu Państwowego.

Następnie zawiadamiam Panów, że niemam zamiaru wyjaśnić Panom, a tem mniej podać powodów, dla których sprawa powyższa została w ten lub inny sposób załatwiona, czy też wcale nie została załatwiona.

Zresztą zechcą Panowie zrezygnować z czuwania nad ochroną pracy robotników przemysłu drzewnego, skoro nie są do tego powołani, ani uprawnieni.

Wogóle zechcą Panowie zaniechać wszelkich prób uzurpowania Władzy i wkroczenia w zakres kompetencji tut. Urzędu, czuwanie zaś nad wykonaniem przepisów i postanowień ustawodawstwa ochronnego pozostawić organom powołanym, kompetentnym i odpowiedzialnym.

Inspektorat Pracy 53 obwodu
podpis: (S. Sutkowski).

pieczęć:

Rzeczpospolita Polska
Inspektorat Pracy 53 obwodu.

Pomijając już skandaliczną treść tego listu, który nie licuje z powagą Urzędu Państwowego, zastrzec się musimy, ażeby w przyszłości Inspektorat Pracy w Stanisławowie wzbraniał nam czuwania nad ochroną pracy robotników. Pan Sutkowski sądzi widać, że Inspektorat Pracy to jakaś instytucja endecka, zaś Związki Zawodowe to takie nic, z którym wcale nie trzeba się liczyć.

Całą tę sprawę, a także i pismo Inspektoratu Pracy w Stanisławowie przesłaaliśmy do Ministerstwa Pracy w Warszawie, albowiem nie mielibyśmy jeszcze wypadku, ażeby instytucja Państwowa, a nawet Ministerstwo Pracy nie było na nasze pismo odpowiedziało.

Do czasu załatwienia tego przez Ministerstwo Pracy wstrzymujemy się od dalszej krytyki, jednak stwierdzamy, że zawsze i wszędzie jako Związki robotnicze czuwać będziemy, ażeby pracodawcy przestrzegali ustawy o czasie pracy bez względu na to czy się to różnym Sutkowskim będzie podobało, lub nie. Zaś wszystkich tych, którzy opłacani są po to, ażeby ustaw państwowych bronić, a oni obowiązku swojego nie będą spełniali piętnować będziemy publicznie.

Upływa już piąty miesiąc, a robotnicy o których mowa w dalszym ciągu pracują 12 godzin i w dodatku nie otrzymują należnych im urlopów, zaś p. Sutkowskiego nic to nie obchodzi.

Kor.

Ilu funkcjonariuszy państw. ma Austria.

WIEN. Z preliminarza budżetowego na rok 1928 wynika, że Austria ma ogółem 69.709 urzędników etatowych oraz 5.474 urzędników kontraktowych i robotników na służbie państwowej. Cyfry te nie obejmują jednak urzędników i robotników, zatrudnionych w przedsiębiorstwach państwowych. Sędziów jest w Austrii 1.678, profesorów i nauczycieli szkół państwowych — 1.673 policjantów i żandarmów — 19.454, żołnierzy wojska związkowego — 20.759. Monopole państwowe zatrudniają ogółem 721 urzędników etatowych i 10.010 kontraktowych. W przedsiębiorstwach państwowych pracuje 27.087 urzędników etatowych i 6.957 kontraktowych

Mały fejleton.

Jego zmartwienie.

— Czy jesteście komunistą, towarzyszu?
— Bardzo mi przyjemnie. Może zapalicie, proszę... Nazywam się Lipuchin. Jestem od 22 lutego 1918 członkiem partii komunistycznej Unii sowieckiej. Bolszewik. Legitymacja partyjna Nr. 50.399. Ostatni urząd: członek kierownictwa syndykatu rolnego... Wyjeżdżam do Moskwy. Czy wy także? Pięknie. Więc jedziemy razem. Może wyjdziemy na platformę, chciałbym o pewnych rzeczach pomówić otwarcie... Tak. Tu przynajmniej nie jest duszno i nikt nas nie śledzi. O, jakże ciemna noc! Według kalendarza mamy koniec roku a w rzeczywistości — niech to diabli wezmą. Jest mi tak, jakbym się znajdował u kresu...

— Słuchaj, między nami mówiąc, nie rozumiem, dokąd idziemy. Czy nasi przywódcy partyjni nie widzą, że ta fermentująca masa bezpartyjnych zajmuje wszystkie tuśte posady? Nas, członków partii uciskają i usuwają. Nie śmieją się. Ty mieszkasz w Moskwie i dlatego nie nie widzisz. Gdybyś raz tylko zobaczył, co się dzieje na prowincji! Naprzykład — ja. Od 22 lutego 1918 należę do partii, byłem cztery lata w kierownictwie syndykatu rolnego, przedtem szefem biura urzędu zaopatrywania 29 dywizji — zawsze na froncie, a w naszym zarządzie lokalnym członkiem wydziału bez przerwy.

— Naraz — trach! Kampanja oszczędnościowa! Niemam nic przeciw temu. Ograniczenie kosztów zarządu: Nie uchylam się. Można zwolnić kilku pisarzy na maszynie, posłańców, paru fachowców. Aż tu niespodziewanie — nie uwierzysz — zaatakowano i tych siedm odpowiedzialnych stanowisk, a dwa z nich zostały skreślone. I to właśnie stanowiska, które zajmowali komuniści, wśród nich i moje. Bezpartyjni pozostali w urzędzie. Widzisz, jak to jest na prowincji!

Słuchaj, co się dalej stało:

— Zostałem oddany do dyspozycji wydziału gubernialnego, gdzie mnie zapytano:

— Co pan potrafi robić?

— Pokazuję im moją legitymację.

— Tak — odpowiedzieli mi — to jest legitymacja partyjna, ale do czego można pana użyć?

— Nie wytrzymałem i krzyknąłem: do niczego!

— Bezcelność! Mnie, starego, zasłużonego komunistę pytać, co ja potrafię robić. Przez cały czas rewolucji miałem odpowiedzialne stanowiska. Nagle... słowem polecieli mi w wydziale gubernialnym wrócić do mego dawnego zajęcia zawodowego — byłem bowiem przed przewrotem paździcznikowym buchalterem.

— Co? — odpowiedziałem. — Ja buchalterem? Chcielibyście, aby mi rozkazywał jakiś bezpartyjny dureń?

— W dwóch susach zbiegłem na dół i teraz jadę do Moskwy. Pójdę do Stalina, do Bucharina i do „Prawdy“. Muszą być wydane nadzwyczajne środki przeciw tej intrydze bezpartyjnych.

— Oto masz stosunki nasze na prowincji. Porządny człowiek powinien wystąpić z partii, wtędy będzie mu lepiej.

(Krokodyl) Spolszczył J.

Państwowa nagroda literacka dla Staffa.

WARSZAWA, 17. 12. Jury państwowej nagrody literackiej przyznało tę nagrodę znanemu po cie Leopoldowi Saffowi. Wybór ten wymaga jeszcze zatwierdzenia ministra oświaty, poczem do iro będzie ogłoszony oficjalnie.

nie... Tylko daleko — daleko na widnokręgu pasmo jasne...
A tuż pod lasem, malenka, malenka chatynka... I tam — „sun,
sun — sunu!“ skowyczy pies...
Smutek dojmujący, jakiś nieopowiedziany, mistyczny
niemal smutek wionął w jej duszę.
Ale opanowała się szybko.
A Marjusz uderzył nagie w ton odmienny. Zadrwięczały
akordy buńczuczne. „Stary Budrys trzech synów“... Marjusz
przeistoczył się zupełnie. Ojka patrzyła ze zdumieniem.
— „Dziwny człowiek“ — myślała.
Oczy mu przyściemiwały gwałtownie, gest stał się żywy,
dziwny, niemal bohaterki.
— „Kim jest?“ — pomyślała raz jeszcze. Matka wlokła
zapaloną lampę.
Spiew dobiegał końca.
Marjusz wstał od fortepianu, na którym sobie sam mi-
strzowsko akompaniował i grotoskowymi ukłonami dziękował
niewiastom za wykrzykniki pochwalne.
Matka wyszła do kuchni, gdzie niebawem poczekał się
rozlegać charakterystyczny szezęk talerzy i odgłos przecz-
nych przygotowań.
— „Ojho!“ — zasmiał się Marjusz — widzę, że mama
pani ma poważne zamiary!“
Śmiał się oboje. Odstąpił przygotowania do stołu zwążył
się „poważnym zamierem“.
Marjusz był zabawny, swawolny, lekki, nawet trochę
zuchwały.
Oczy to ten sam człowiek? On — to przed chwilą z tak
ponurą rezygnacją powtarzał słowa: „Smutna jest dusza moja
aż do śmierci... Opuściam ręce — niech się co chce, dzieje“...
Pewnego dnia przyszedł do domu Ojki z matką.
Pani Karolina ubrała się czarno i starannie. Jej głos

przed odjazdem i ucałowawszy poważnie drobne, piękne
rączki — odszedł na zawsze.
W kilka dni potem był już we Lwowie.
Miasto przedstawiło mu się jako gościnne, żywe, pełne
jakiegoś swoistego temperamentu. Udało im się znaleźć ob-
szerne mieszkanie nieopodal Techniki. Pani Karolina miała te-
raz dużo zajęcia. Odnajmowała pokoje kolegom Marjusza, sto-
łowała ich, gospodarowała z całym przejęciem. W domu był
stały ruch i humor. Dźwięczały młode głosy.
Marjusz pracował dość gorliwie — więcej, niż w Char-
kowie.
Czuł w sobie jakby prąd ożywczy po opuszczeniu leni-
wej, zmysłowej rosyjskiej atmosfery. Praca w nowym otocze-
niu podobała mu się, ale mimo to nie przysięgałby, że tej wła-
śnie dziedzinie pracy pozostanie wierny...
— Może pojedę znów do Monachjum — myślał, wspo-
minając z pietyzmem ten krótki okres życia, kiedy studjował
z zapalem malarstwo w monachijskiej akademii. Dokumentem
tych czasów była poprawna „głowa starca“, tradycyjne aka-
demickie studjum olejne, o dość bladym kolorycie, lecz nie-
zwykle subtelnym rysunku. Szkic ten wisiał na ścianie w po-
koju matki, która go zniszczyć nie dała, kiedy Marjusz w po-
rywie rozpaczliwego zniechęcenia ciskał w ogień swe prace.
Drugą pamiątką, że i on był malarzem — jak mówił
z żywym zawsze bólem — była ogromnych rozmiarów kopja
„Rejtana“ Matejki, zajmująca prawie całą ścianę pokoju, a wy-
konana niemal bez zarzutu.
Marzył, że do tych studjów jeszcze powróci, ale marze-
nie to miało w sobie głęboką melancholję tych nieuleczalnie
chorych, którzy roją, że do dawnego zdrowia wrócą jeszcze,
jakkolwiek czują, że to nadzieje złudne...
Marjusza czekała praca zarobkowa. Majątek stracony był
bezpowrotnie, a lata uniwersyteckie nie mogły trwać w nie-

lagodny, napojony z lekką rosyjskimi dźwiękami, zwracał
uwagę Ojki.
Była stara, zmęczona, dobra, bezpretenjonalna kobieta.
Ona — i syn? Dwa światy!
Ojka obserwowała ją pilnie.
Nagle pani Karolina odwróciła głowę ku kwadratowi na
etażerce przy oknie.
Ojka ujrzała jej profil — i drgnęła wewnątrz. On,
on!... To samo czoło, ten sam nos, te same wargi i brzo-
du... Tylko zółtka, znużone, a przytem nasycone dobrocią — na-
wskróś kobiecym rodzajem dobroci.
Podobny, podobny...
Jak może mężczyzna być tak niemożliwie podobny do
kobiety starej — choćby swej matki?
Niewiadomo czemu, oburzało ją to.
Może dlatego, iż rysy Marjusza w swem podobieństwie
do tej starej kobiety traciły coś z osobliwego uroku, w jaki
je wyposażyła wyobraźnia Ojki. „Oh — osądziła — ja można
odrązu „poznać“, odrązu przeżyć taką jednolitą, poczciwą
może, ale nieciekawą, „najwykliczszą pod słonecznym“ duszy“
Oceniała, że pani Karolina nie czyni wrazenia matki
Marjusza. Prostu jest jakby „z innej gminy“
Kiedy spojrzała na Marjusza, zajętego oglądaniem jakiegoś
starej figurki na biurku, skonstatowała, że dziś nie wytrada.
Również zmęczony jakby i przybladły, stał się ten
podobniejszy do matki.
— „W gruncie rzeczy, coż on mnie obchodzi?“ —
wmawiała w siebie.
Gdy odeszł, powrótyła to sobie raz jeszcze — i wy-
szła na balkon, by ujrzeć niktą na zakręcie drogi ich sę-
wełki.

legów i modele, a przede wszystkim, sekretarz, był to poszu-
kiwacz modeli, za którymi uganiał po przedmieściach Lwowa,
zagiądając bacznie w twarz starcom, „batiarom“ i wesółym
kobietkom, żali przedstawiają typ ciekawy dla oczu malar-
skich.
— „Patrz na ten motyw!“ — wykrzykuje jeden z przy-
szłych marszałków.
Ogród, pamiętki, niebo, słońce, świat cały, widziany był
tu przez pryzmat: „dobry“ czy „nieciekawy“ motyw.
Motywy w ogrodzie były zaiste ciekawe.
Początki słońca przebiegały chyżo po krągłościach sa-
tyrka z czarnego metalu, wznoszącego się z tajemniczym uśmie-
szkiem ponad postumencikiem, ukrytym w krzakach jaśminu.
Czarny satyrek!... Rano był „bajeczny“ — w południe
przedstawiał całkowicie „coś innego“ — popołudniu był mo-
tywem „pierwszorzędnym“, — wieczorem nęcił nawet laika
złoto-rdżawymi błyskami w zachodzącym słońcu.
Satyrek śmiał się do zuchwałych młodością twarzy, wie-
rząc, iż jest tajemnicą, zdolną zapłodnić do wydania na świat
arcydzieła.
Każdy z tych zawiadających szkolarzy, bez wyjątku nie-
mal, czuł się powołany do tworzenia arcydzieł.
Każdy mimowiednie układał takie równanie:
18, (19, 20) lat, do stopnia doskonałości stwarzanych
obecnie „studjów“, „głów“ i aktów“ ma się tak, jak 30 (40,
50) lat, do arcydzieła.
To było podświadome — ale powszechne.
Stąd płynął rozpęd — bujność w ruchach — odrzuca-
nie daleko poza siebie w krótkim czasie trosk, pochodzących
z drobnych kłesk codziennych.
Kłeski owe wyglądały tak: rzucona na papier w linjach
przepojonych najszczerszym zapalem głowa modelu nie podo-

W starym, partym, w dole położonym ogrodzie „Nieza-
 leżnej Szkoły” gwizdały kosy i wilgi, rozpylały się chmury
 muszek i komarów ponad wysoką, zaniedbaną trawą.
 (Gorące dionie bożka kanikały wyciągały się nad buj-
 nemi wiechami przeroźnego zięska, które tu pod protektami
 rosło swobodnie, nadając parkowi wygląd dzikiego zakątka.
 Równieżnie czuło się tu cmentarny opar przeszłości na każ-
 dym kroku.
 Pnie trzby, osztywnie, konary dziwnie powyginane.
 Ogrod zdawał się wyrażać melancholiję przydługiego
 trwania.
 Osmet jakowys pól się wokóło zmurzającego płotu, wraz
 z łodygami nadmierne rosłych pokrzyw, krył się pod cieniem
 listów obryzanych łopiatów.
 Postrzoku ogrodu stał pomnik — nie pomnik — nagro-
 bek — nie nagrobek.
 To było wrazenie pierwsze, jakie dawała owa rzecz nie-
 zwykła:
 Szara kolumnienka, na niej napis w czterech językach
 wyryty: jako monarcha, łoseł II-gi, „osobliwość tego goju
 przeyrzawszy, pochwalił raczyi...
 Litery były staroswieckie.
 (Złotybiłość, serwilizm, były ze wszystkich wielkich liter,
 którym uczono nawet słowa, odnoszące się do czynności

NIEZALEŻNA SZKOŁA

monarchy, a więc: „Przeyrzawszy, Pochwalił Raczyi”. A wo-
 koło szumiały trawy, powłóczyście, łagodnie, kojąco, jak fale
 rzeki zapomnienia.

Nagrobek... Takie wrazenie zostawało i nadal.

I monarcha, i jego zachwyty, czy pochwała, i dworackie
 uczucia jego poddanych, gospodarzy tego skrawka ziemi, i cała
 ta epoka zdawała się baśnią — wobec tych traw szumiących
 i wyrozumiałych — wobec tego szafiru w górze, gdzie po-
 mykały biało-szwietliste obłoki...

Wiekowe drzewa snuły wciąż swe staroże pogwary, nie-
 pojęte zwierzzenia wrosłych w ziemię olbrzymów.

Nad zaroślami chwiały się chmury owadów...

Ruiny i cmentarze lubi zamieszkiwać ptactwo.

I tu miósł się przez powietrze ćwiergot śmiechliwy, za-
 wołania jakoweś świeże i dzwoniące.

Ze ścieżki, wydeptanej z ogrodu w kierunku długiego,
 dziwaczego „egipskiego” domku (który właśnie był szkoła),
 wypadła garść niewypierzonego malarskiego ptactwa.

Dwójkami, grupkami, rozpierzchli się, wypełnili cały
 ogród niedzi poślubieńcy sztuki, której czuli się żołnierzami,
 lecz — bez kwestji! — każdy z nich białawą marszałkowską
 ma w tornistrze!

Tak śmiać się, tak smagać „kiczarzy” nieudolnych mogli
 tylko ci, którzy sami szli na zdodycie świata!

„Nasz sekretarz, chłop morowy,

Buffallo Bill!...

„Już wychlastał pejżaż nowy,

Buffallo Bill!..

rozlegał się w ogrodzie humorem dzwoniący śpiew.

„Sekretarz” — była to w Niezależnej Szkole osobliwa,
 a wysoka godność. Coś w rodzaju wice-dyrektora, asystenta
 profesorskiego, zarazem skarbnika, zbierającego opłaty od ko-

bardzo smutno — a tak nie śpiewa miłość szczególna (czemuż
 go kocham!).
 „Smutna jest dusza moja aż do śmierci...” — powtarzał
 się refren.
 Pozatem śpiew był tak piękny, tak przejmujący... Za-
 warty w nim smutek potęgował wrazenie.
 Olka ze zgrozą czuła, że gotowa pograżyć się „bez re-
 szty” w ten uczucie, które zaledwo zakiełkowało i nie było
 jeszcze w stadium niepokojącym.
 Ostatni ton zamikł zwolna.
 Chwilę milczeli oboje.
 — „Dlaczego pan nie bierze „serjo” swego głosu? Stu-
 djował — i wysłupować — na estradzie i w operze...”
 — „Ja?... Eh, nie, ja nie mam wielkiego głosu. Zresztą —
 próbowałem i tego...”
 Istotnie, próbował i tego — w Charakterie na koncercie
 „dobroczynnym” wzbudził prawdziwy entuzjazm... Ale w stu-
 djach nie miał wytrwałości. Próbowanie — to jego dotych-
 czasowe życie. Ktoś rzekł mu raz: „Nie widziałem jeszcze tak
 bajecznych uzdolnień oboj tak kompletnej słabości woli”.
 Wyznał jej to.
 — „Zdaje mi się, że ja mam „chorobę woli...”
 Olka wspaniała mu naprawde.
 — „Ale — nie mówmy już o tem” — przerwał —
 siedźmy cichutko — w tej szarej godzinie leż nastroju!... Za-
 chwile wzepjdzie kateżyce...”
 — „Artysta... poeta... — myślała Olka — i on ma być
 inżynierem? (Inżynier przedstawiał się jej w myślach, jako
 człowiek „trzewny”, „słiny”), „Ma pokonywać przyrodę — bu-
 dowal — zdobywać życie?...
 — „Niech pani sobie wyobrazi” — szeptał, tuląc się
 do jej ramienia — „wielka, rozległa, bardzo rozległa równina...
 Pola, okryte śniegiem... Noc ciemna... Cisz... Pono, posęp-
 19

skończoność... Pracował więc teraz zupełnie poważnie, choć
 wyobrażenia brzdądziła mu. Była zawsze, jak koń uskrzydłony,
 a narowisty...

Kiedy poznał Olkę, uczuł ku niej ciekawość intelektu-
 alną i zmysłową.

Wiedział, że pragnęła być „wielką artystką...” Praca
 „w biurze” była dla niej koniecznością — praca w „Nieza-
 leżnej Szkole”, gdzie malowała całe popołudnie — rozkoszą
 i celem. Czy rzeczywiście to było jej celem? — zadawał so-
 bie czasem pytanie.

I szedł tam, na tę stromą ulicę, gdzie zazwyczaj widać
 ją było w niedzielne popołudnie na balkonie, w białej dziew-
 częcej bluzce.

Stała, wpatrzona w dalekie wieże, jakby oczekując na
 coś, co ma przyjść, co przyjdzie napewno, a czego ona prag-
 nie serdecznie.

I wtedy, na zakręcie, zjawił się — on.

Zdaleka już witali się, jak dobrzy, starzy przyjaciele.

Pewnej niedzieli przyszedł później niż zwykle.

Zapadał mrok. Marjusz usiadł przy starym wielkim for-
 tepianie. Wziął kilka akordów, przedziwnie harmonijnych
 i śpiewnych.

— Pan gra? — zdziwiła się Olka.

Nigdy o tem nie wspominał.

— „Tak sobie...” — szepnął. — „Zaspiewam trochę”.

Salonik zadrżał spazmem tęsknoty, niepokoju, wołania
 daremnego, które przeradza się w tępy, głuchy ból, zanim sta-
 nie się czemś gorszym jeszcze — martwością rezygnacji.

Zniewalający, metaliczny tenor wstrząsał cichem mie-
 szkaniem, jak burza nieoczekiwana.

Olka słuchała ze ściśniętym sercem. „Ten śpiew, ten
 śpiew... rani mnie” — uświadamiała sobie. Bo śpiewał smutno,

WIELKI NUMER ŚWIĄTECZNY „DZIENNIKA LUDOWEGO”

wyjdzie z piątku na sobotę w dniu 24 grudnia b. r.

Zawierać będzie szereg artykułów postów tow.: **IGNACEGO DĄSZYŃSKIEGO, NIEDZIAŁKOWSKIEGO, POSNERA** — pozatem bogaty dział literacki i artystyczny. Numer będzie ozdobiony ilustracjami artysty malarza **KOSTYNOWICZA**.

Osobny dział poświęcony będzie satyrze politycznej **W. RAORTA**; pozatem z dziedziny wiedzy i techniki artykuł inż. **LIBAŃSKIEGO** i wiele innych.

Ze względu na zdwojoną objętość i znacznie powiększony nakład inserowanie w wielkim świąt. Nr. przedstawiać będzie duże korzyści.

Uczeń mordercą nauczycielki.

BIAŁYSTOK, 17. 12. (AW). Sąd Okręgowy rozpatrywał sprawę b. ucznia państw. szkoły przemysłowo - rzemieślniczej w Białymstoku **Józefa Muklewicza**, lat 20 oskarżonego o zabójstwo swojej nauczycielki **Jadwigi Kondratowiczówny**. Muklewicz uważając, że Kondratowiczówna przyczyniła się do pozostawienia go na drugi rok w

drugiej klasie w dniu 3. lipca rb. wystrzelił na ulicy czterokrotnie do K. raniąc ją śmiertelnie, poczem oddał strzał do siebie. Kondratowiczówna zmarła w szpitalu. Muklewicz mimo ciężkiej rany powrócił do zdrowia. Sąd po naradzie ogłosił wyrok skazujący Muklewicza na 10 lat ciężkiego więzienia.

Cheć podwyższyć cenę cukru.

WARSZAWA, 17. grudnia. (tel. wł.) Jak donosi „Korespondencja Warszawska”, przedstawiciele przemysłu cukrowniczego, od dłuższego czasu, czynią u rządu starania o zezwolenie na podniesienie ceny cukru, motywując wzrostem cen innych artykułów. Jak się dowiadujemy, sprawa będzie rozważana przez rząd dopiero po ukończeniu badań komisji ankietowej w sprawie kosztów produkcji w przemyśle cukrowym.

Dział szaradowy.

ROZWIĄZANIE SZARAD

umieszczonych w nr. 289 „Dziennika Ludowego”:

I.: PRENUMERATA.

II.: BARKAROLA.

Losowanie nagród odbędzie się we środę dnia 21. b. m. w obecności reprezentantów Czytelników p. godz. 12. w lokalu „Dziennika Lud.”

Pierwsza - trzecia, na wodach piętrzy się, ucieka,
Druga - trzecia skrzypcowe, pieszczą słucho człowieka,
Druga - pierwsza, sprzęt z drzewa, służy też do spania;
Całość, smaczna jarzynka, i nawet dość tania;
Można robić z niej zupę, raj dla podniebienia,
Również w zimnej sałacie każdy ją docenia,
Pyszna, gdy pomaszczona skwarkami z cebulą,
Tylko dla żołądkowca jest u nogi kulą
Co prawda, czasem bracie po niej w wnętrzu wierci,
Ale po co odrzucać ładować pół ćwierci!?

Notens.

Ostateczny termin nadsyłania rozwiązań upływa w przeddzień ogłoszenia następnej szarady, to jest w każdy piątek.

Na nagrody przeznaczamy do rozlosowania

100 dzieł

treści pouczającej i beletrystycznej.

Dla każdej szarady przeznaczamy

5 nagród,

które stanowią będą komplety składające się

każdy z 5 książek.

Przy przesyłaniu rozwiązania należy

dolączyć kupon,

wycięty z „Dziennika Ludowego”, który będziemy stale umieszczali.

WYDAWNICTWO „DZIENNIKA LUDOWEGO”.

Włamywacz o zdolnościach magika.

Tekla Gędzińska, wróciwszy dnia 12. listopada b. r. z miasta do domu, zastała w mieszkaniu włamywacza, którego przy pomocy sąsiadów przytrzymała i oddała w ręce policji. Jak się okazało, był to 19-letni **Aleksander Zameczala**, karany już 7 razy za kradzieże. Podczas rewizji znaleziono przy nim zegarek, 4 brzytwy i 11,30 zł., skradzione na szkodę Gędzińskiej, w mieszkaniu zaś znaleziono wytrychy i sztabę żelazną służącą do odrywania kłódek i skobli.

Wczoraj stanął włamywacz przed wyrokującym r. Sokolowskim, przyczem twierdził, że kłódki wcale nie odrywał, lecz sama wraz ze skoblem wpadła mu w ręce. Do wytrycha i łomu również nie chciał się przyznać, twierdząc, że przedmioty te są własnością Gędzińskiej. Widząc wkońcu beznadziejność swej „obrony”, ukląkł przed sędzią i błagał o litość, twierdząc, że więcej nie będzie już w sądzie.

Prokurator nie wiele wierzył w skruchę Zameczala i jako dla natłogowego włamywacza domagał się kary powyżej jednego roku. Sędzia poszedł jednak drogą pośrednią i zasądził oskarżonego na 5 miesięcy ciężkiego więzienia.

NOWE PISMA SANACYJNE.

WARSZAWA, 17. grudnia. (tel. wł.) Jak się dowiadujemy, w najbliższym czasie ma się ukazać szereg nowych pism o ideologii sanacyjnej. Ma się ukazać pismo codzienne dla ludności katolickiej, następnie dziennik dla ludności żydowskiej mówiącej po polsku „Nowa Era”, wreszcie dwa dzienniki w języku żydowskim i ukraińskim, oraz tygodnik ukraiński.

PRZY CIERPIENIACH PĘCHERZYKA ŻÓŁCIOWEGO I WĄTROBY, kamieniach żółciowych i żółtaczce naturalna woda gorzka „Franciszka Józefa” znakomicie ułatwia trawienie. Doświadczenia kliniczne stwierdzają, że domowa kuracja picia wody **Franciszka Józefa** działa zwłaszcza skutecznie, jeśli się jej używa rano naczczo z dodatkiem gorącej wody. Żądać w aptekach.

Komunikaty.

CELEM UKONSTYTUOWANIA Oddziału Polskiego Towarzystwa emigracyjnego we Lwowie, odbędzie się w poniedziałek, dnia 19. grudnia b. r. o godz. 6-tej wieczorem w sali obrad Rady miejskiej w Ratuszu Zebranie Obywatelskie.

Dział filmowy.

„Tingel—Tangel”.

w kinie „Kopernik” — „Marysienka” role główne Igo Sym, Dolly Davis, Klein-Rogge. Reżyserja: Ucicky'ego.

Hiszpański markiz (Igo Sym) chce zemścić się na bogatym dorobkiewcu, ponieważ ten ośmielił się żądać siostry markiza za żonę. W tym celu każe pewnej, przygodnie spotkanej tancerce z kabaretu grać rolę swej siostry, chcąc w ten sposób ośmieszyć dorobkiewca. Tymczasem los spłatał figla i markiz zakochał się w tancerce. Aby film zakończył się w całkowitej pogodzie ducha, bogaczowi mięknie serce i zwraca nawet weksle markizowi.

Reżyserja filmu przepiękna, są jednak momenty, dobre. Pięknie z temperamentem gra Dolly Davis w roli tancerki kabaretowej, i o ile film interesuje widza, to przede wszystkim dzięki grze tej miłej artystki. Klein-Rogge lepszy jest w rolach demonicznych. Bardziej wyrazistym był w roli dr. Nabuse. Igo Sym mimo dodatnich warunków zewnętrznych, posiada małą skalę mimiczną. Jest ten sam. Pozatem odczuć się daje brak konsekwencji w poszczególnych momentach akcji. To jednak nie wyklucza pewnych ciekawych momentów, które tu i ówdzie dają się zauważyć. E.

Z życia urzędników kolejowych.

Zarząd Okręgowy Związku Umysłowych Pracowników Kolejowych we Lwowie zwołał na dzień 8. b. m. Zjazd Prezesów Kół Miejscowych, na którym po omówieniu spraw organizacyjnych poruszono szereg bieżących spraw zawodowych. Przede wszystkim domagano się doraźnej i szybkiej poprawy bytu pracowników kolejowych oraz wydania ustaw zasadniczych (pragmatyka służbowa, ustawa emerytalna i t. d.). Przewodniczył p. St. Piątkiewicz, dłuższy referat wygłosił p. St. Tarczyński.

Aresztowanie za działalność antypaństwową.

Przed kilku dniami przyjechał z Berlina do Lwowa **Włodzimierz Martyniec**, aby spędzić święta przy rodzinie, zam. w rzeczywistości przy ul. Dunin Borkowskich l. 4. Miał on legalnie wystawiony paszport przez władze niemieckie.

Oddział policji dla spraw politycznych od dawna interesował się osobą **Martynca**, gdyż pomieszczał on swe artykuły o treści antypaństwowej w różnych czasopismach ukraińskich, jak „Surma” i t. p., drukowanych w Pradze i w Berlinie. Policja, dowiedziawszy się, że bawi on we Lwowie, aresztowała go niezwłocznie i osadziła w areszcie.

W związku z tą sprawą dokonano rewizji w mieszkaniu dyr. „Narodnej Torhowli” **Łazaruka**, podejrzanego o utrzymywanie łączności z redakcją „Surmy”.

POWRÓT DR. HERMESA.

WARSZAWA, 17. grudnia. (tel. wł.) Dziś powrócił do Warszawy dr. Hermes, prezes niemieckiej delegacji handlowej.

Wykłady Uniwersytetu Ludowego we Lwowie.

1) Niedziela, 18. b. m. godz. 3-cia pop. Zw. Zaw. Kolejarzy, ul. Gródecka 69. p. Serwacka „Bajki i opowiadania dla dzieci” z przeżroczami.

2) Poniedziałek, 19. b. m. godz. 7-ma wiecz. Zw. Kolejarzy, Gródecka 69. p. prof. M. Dziedzicki „Barwy a światło” z pokazami.

3) Poniedziałek, 19. b. m. godz. 7-ma wiecz. „Ognisko” Drukarzy, p. red. B. Skalak „Wielka Rewolucja Francuska” z przeżroczami.

4) Wtorek, 20. b. m. godz. 4-ta pop. Zw. Prac. Gastronomicznych, Rynek 3, II. p. p. inż. E. Libański „Krążenie wody w przyrodzie” z przeżroczami.

5) Środa, 21. b. m. godz. 7-ma wiecz. Zw. Metalowców, Ormiańska 31. I. p. p. Henryk Cieśla, kustosz M. Muzeum Przemysłowego „O najważniejszych wyrobach z metalu”, z przeżroczami.

6) Czwartek, 22. b. m. godz. 7-ma wiecz. Zw. Browarników, Sobieskiego 32. Kurs Samokształcenia.

Znowu znaczny wzrost bezrobocia.

145.000 bezrobotnych w Polsce.

WARSZAWA, 17. 12. (AW). Według ostatnich zestawień urzędowych za ostatni tydzień sprawozdawczy t. j. od 3. do 10. grudnia liczba bezrobotnych w Polsce uległa ponownejwyższeniu o 4.650 osób, tak, iż liczba ogólna pozbawionych

pracy na terenie Rzeczypospolitej wynosi 145.000 w tem 34.000 kobiet. Największy wzrost bezrobocia wykazują okręgi: śląski o 680, łódzki o 480 osób. Zmniejszenie bezrobotnych o 240 osób wykazał okręg łódzki.

Skład broni w kościele monachijskim.

200 karabinów maszynowych i kilka tysięcy karabinów ręcznych.

BERLIN, 17. 12. (AW). Komunistyczna frakcja Reichstagu wniosła interpelację treści następującej: „W dniu 27. listopada r. b. wykryto i skonfiskowano w kościele jezuitów św. Michała w Monachium ukryty pod ołtarzem znaczny skład broni, złożony z przeszło 200 karabinów maszynowych i części do nich, kilku tysięcy karabinów, przeszło

100 szabel, 300 masek gazowych, kilkaset rakiet świetlnych i znacznej ilości naboju karabinowych. Interpelanci domagają się wyjaśnienia: 1) skąd broń ta znalazła się w kościele, 2) co uczyniono ze skonfiskowaną bronią, 3) czyją ona była własnością, 4) czy winnych pociągnięto do odpowiedzialności.

Wydawnictwo, niesące rozrywkę i otuchę.

Kalendarz „Pobudki“ r. 1928.

Kalendarz, przeznaczony dla najszerszych kół robotniczych, powinien spełniać zadanie nie tylko rozrywki, zabawy czytelnika, ale musi też być dostosowany do spełnienia drugiej, donioślejszej jeszcze misji: musi być dla tych warstw, najczęściej obciążonych trudami życia, lekturą ożywczą, sącząca w serca otuchę, siłę, poczucie wagi i jasnej przyszłości ideologii robotniczej.

Jakże miłym obowiązkiem dla sprawozdawcy jest twierdzenie, iż wydawnictwo Kalendarza „Pobudki“, które właśnie opuściło prasę, odpowiada w pełnej mierze tym zażaniom.

Bogaty materiał kształcący („Polska w cyfrach“ — „Podział zawodowy i społeczny ludności Polski“ — M. Niedziałkowski: „Rozstajne drogi“: Europa po wojnie, Walka klas i walka myśli. Socjalizm a komunizm. Polska. Polityka P. P. S. Na przełomie. — K. Czapiński: Dziesięć, ołecie bolszewickiej dyktatury. — Sen. D. Kłuszyńska: Kobiety w międzynarodowym ruchu robotniczym. — J. Zerkowski: Spółdzielczość społeczeństwa w Polsce. — R. Dąbrowski: Samorząd miejski, rozwój i znaczenie. — J. T. Mieszkowski: Związki zawodowe w Polsce. — Polskie stronnictwa chłopskie. — Organizacja młodzieży T. U. R. — Nafta, kapitalizm naftowy i polityka naftowa — i in. — dobor nowel i udatne karykatury, moc ilustracji i fotografii do artykułów, niezwykle bogaty i pieczołowicie zestawiony dział informacyjny — wszystko to składa się na całość ogromnie pożyteczną i zajmującą.

Liczne podobizny przywódców europejskiego ruchu robotniczego, widoki domów i instytucji ludowych, zawodowych i współdzielczych, fotografie z popisów sportu robotniczego — wszystko to daje czytelnikowi jasny i piękny obraz współczesnego, śmiało dążącego w przyszłość, ruchu uświadomionej klasy pracującej, u nas i zagranicą.

Dopełnia całości udatna winjeta tytułowa, wyobrażająca młodego robotnika na pokładzie statku o czerwonym maszcie, wiodącym go spokojnie a pewnie, w dal-przyszłość. (m.)

Odpalony konkurent grób wykopał swej bogdane.

W Ryczynowie, pow. kamionieckiego, w nocy na 2. września ub. r. wtargnęło 4-ech parobków do zagrody, w której mieszkała 17-letnia Katarzyna Mastykarzówna wraz z młodszym swym bratem. Napastnicy wykopali w izbie głęboką jamę w formie grobu, zbili szybę i garnek, oraz uszkodzili piec. Powiadomiona o tem policją ustaliła, że wśród napastników znajdowali się Jan Kindrat i Iwan Dubyła. Powodem napadu była zemsta, gdyż Mastykarzówna wzgardziła zalotami ich przyjaciela Jurka Iwancja.

Wczoraj sprawa ta znalazła epilog w sądzie, gdzie wyrokujący sędzia r. Szulistawski skazał Kindrata i Dubyła po 6 miesięcy ciężkiego więzienia. Wykonanie wyroku zostało jednak zawieszona na przeciąg 5 lat.

Rozmaitości ze świata.

OFIARY PROHIBICJI.

WASZYNGTON. Podsekretarz departamentu skarbu, Lowman, stwierdził, że liczba zabitych w utarczkach z agentami prohibicyjnymi wynosi 175. W tymże okresie 49 agentów poległo przy spełnianiu swych obowiązków służbowych. W tym roku liczba podobnych wypadków zmniejszyła się znacznie dzięki instrukcjom, które pozwalają agentom prohibicyjnym używać broni palnej tylko w razie ostateczności. Całkowite pozbawienie ich broni byłoby — zdaniem Lowmana — bardzo pożądane, ale jest niemożliwe wobec tego, że tak często mają oni do czynienia ze zbrodnictwami osobnikami i wogóle z szumowinami społecznymi, z których rekrutują się przeważnie przemytnicy alkoholowych napojów.

NIESPRAWIEDLIWY SĘDZIA.

NOWY JORK. Sędzia Goodman z Traffic Court otrzymał od wyższej instancji surową nagana za wydawanie zbyt surowych wyroków na podsądnych. Skazał on siedmiu marzynów na dłuższe więzienie za przekroczenie rozporządzenia o ruchu ulicznym, za co zwykle nakłada się tylko grzywny 5 dolarów najwyżej.

Komentując niesprawiedliwe to postępowanie sędziego Goodmana, oświadczyła, że wyroki wydane na podsądnych ras białej nie powinny w niczem różnić się od kar nałożonych na murzynów, szczególnie w Nowym Jorku, gdzie stanowią oni poważną liczbę mieszkańców.

NARZĘDZIA PRACY Z PRZED 450.000 LAT.

OTTAWA. Człowiek posługuje się w swej pracy narzędziami co najmniej od 450.000 lat — twierdzi wybitny archeolog kanadyjski, dr. Ami, który niedawno wrócił z Francji, gdzie w ciągu lat trzech prowadził roboty wykopaliskowe i zgromadził w swych zbiorach około 5.000 kamiennych i innych narzędzi pracy przedhistorycznego człowieka.

30 LAT WIĘZIENIA ZA PODPALENIE.

NOWY JORK. Jakób Elpern, kupiec galanteryjny w Bronx, który przyznał się do podpalenia swego sklepu w celu pobrania sumy, na jaką zaasekurowane były towary, skazany został na do 30 lat więzienia. Elpern tak był przerażony srogim wymiarem kary, że nie mógł mówić. — Adwokat jego, prosił sędziego o złagodzenie wyroku na tej podstawie, że Elpern był przedtem człowiekiem „szanowanym powszechnie“ i że podpalając swój sklep, ratował się w ten sposób od groźącego bankructwa i ratował żonę i dwoje dzieci od nędzy. Sędzia orzekł jednak, że Elpern jest „potencjonalnym mordercą“, gdyż dla kilkaset dolarów gołów był naraził na niebezpieczeństwo życie wielu ludzi.

T. U. R. we Lwowie

urządza w poniedziałek, 19. grudnia b. r. w lokalu Zw. Zaw. Parc. Gminnych, ul. Ormiańska 1. 2., odczyt, tow. Fr. Górskiego p. t.: „Liga Narodów i jej kryzys obecny.“

Literatura, nauka, sztuka.

REPERTUAR TEATRU WIELKIEGO:

Niedziela o 3.30 „Kredowe koło“
Niedziela, o 7.30 wiecz. „Paganini“.
Poniedziałek, o 7.30 „Paganini“.
Poniedziałek o 7.30 „Paganini“.
Wtorek, o 7.30 „Donna Oretta“.

REPERTUAR TEATRU NOWOŚCI:

Niedziela o 5 pop. „Dorina“.
Niedziela, o 7.30 wiecz. „Dr. Julja Szabo“.
Poniedziałek o 7.30 „Dr. Julja Szabo“.
Wtorek, o 7.30 „Niech mnie djabli“...

REPERTUAR TEATRU MAŁEGO:

Niedziela o godz. 4. pop. „Orzeł czy Reszka“.
Niedziela, o godz. 7.30 „Orzeł czy Reszka“.
Poniedziałek o 7.30 „Orzeł czy Reszka“.

UKRAIŃSKI TEATR „KOOPERATYWY“

pod dyr. I. Stodnyka.

Niedziela, o godz. 3. pop. „Wij“, wiecz. o 7.30 „Księżna cyrkówka“.

Poniedziałek o godz. 3. pop. „Zaczarowane koło“, wiecz. o 7.30 „Zaporozec za Dunajem“.

Bilety w Sojuznym bazarze, (ul. Ruska).

BIURO KONCERTOWE M. TIERKA.

Poniedziałek 19. grudnia: Andrzej Komorowski, wiolonczelista.

REPERTUAR KIN LWOWSKICH:

PALACE: Koniec świata.
KOPERNIK — MARYSIENKA: Tingel — Tangel z Igo Symem w gl. roli.
APOLLO: „Flirt z nieboszczykiem“.
AVENUE: Od mężczyzny do mężczyzny.
LEW: Książę czarnych gór.
CASINO: Bunt na okręcie.
CHIMERA: „Orłów“.
FATAMORGANA: Student z Pragi.
ŚWIATOWID: Obrońca dzikich stepów.

„DONNA ORETTA“ 3-aktowa komedia renesansowa Giovachina Forzano, ukaże się we wtorek 20. b. m. Komedia ta ukaże nam barwne czasy włoskiego Odrodzenia. Akcja „Donny Oretty“ rozgrywa się w nej epoce Medyceuszów. Są to czasy bujnego życia myślowego i moonych, niezwykle typów ludzkich — wieku XVI. we Florencji, w złotej, ale nie mniej, groźtąkim typem renesansowym jest właśnie rasowa, wyrasowa, wyratynowana przewrotna, czarująca pani Oretta, żona zamożnego kupca bławatego.

PREMJERA NOWEJ OPERETKI w Teatrze Nowości odbędzie się we wtorek, 20. b. m. Będzie nią fantastyczna nowość L. Reichweina, p. t.: „Niech mnie djabli...“ Komiczne libretto wprowadzi widzów w świat nowoczesnej bajki. Reprezentację artystyczną tworzą pp.: Brzeska, Grabowska, Górńska, Bojanowski, Dembowski, Kuligowski, Sowiński, Tatrzański i inni.

POPOLUDNIÓWKĘ W TEATRZE MAŁYM wypełni ostatnia nowość Teatru Małego „Orzeł czy Reszka“ Verneilla z ostatnim gościnnym występem Jadwigi Smosarskiej. Ceny niższe.

ZMIANA OBSADY. Z powodu nagłego wyjazdu Jadwigi Smosarskiej rolę po niej w świetnej komedji „Orzeł czy Reszka“ obejmie artystka Teatru Małego p. Helena Cieszkowska i grać ją będzie od poniedziałku dnia 18. b. m.

✘ NADEŚLANE ✘

(Za tę rubrykę Redakcja nie odpowiada.)

DOLARÓWKI
do ciągnięcia 2 stycznia polecamy po 67 zł Koszty zaliczki osobno. Dolarówki przynoszą 5% i mają rocznie 6 ciągnięć. — Główna wygrana 40 000 dol., 8.000 dol. i t. d.
Dom Bankowy SCHÜTZ i CHAJES
Lwów, — plac Mariacki 1. 7.

PODZIĘKOWANIE.

WP. dr. Schwarzewi oraz dr. Mahlowi lekarzowi Kasy Chorob m. Lwowa (akuszerom) za uratowanie mej żony z beznadziejnego stanu zakażenia w czasie położu, składam tą drogą serdeczne podziękowanie.

Jan Bić.

Bar „Grota“

Szajnochy 1. 2.
CODZIENNE KONCERT
DANCING FAMILIJNY
Lokal otwarty do godz. 3. w nocy.

W mojem panopticum.

Wózeczek na resorach.

Jedzie w wózeczkach na resorach,
Twarzyczka pełna świeżej krwi —
A mój maleńki na barlogu,
W zatęchłej, szarej norze śpi;

Dla tego puchł poduszek... zdrowie,
Na stońca spływające skrach —
A dla mojego pleśń wilgoci
I popod główką brudny łach;

Ponad tym twarze nachylone,
W których prócz blasku niema nic
A mój maleńki się uśmiecha
Do bladej męki moich lic;

Nad tym opieka płatna czuwa,
Spędzając przy nim noce, dnie —
A mój maleńki gdzieś w kątku
Samiutki... skórkę chleba ssie;

Tamtemu ścieżki los wyglądzi —
A memu krzyż na życie da...
Choć i on także odbłask nieba
W najdroższych swych oczętach ma;

Patrz! oto dwaj synowie ludzcy!
— Ponury jakiejś mocy żart! —
Jeśli pozwalasz, by tak było,
Cóżes ty cały świecie wart?

gnx.

Nowiny z dnia.

Lwów, dnia 18 grudnia

KONCERT WIOŁONCZELISTY Anadrzeja Komorowskiego, odbędzie się dziś w poniedziałek 19. b. m. Artysta, który w ostatnich miesiącach z dużym powodzeniem koncertował zagranicą, odegra z udziałem pianisty, prof. Przeorskiego z Krakowa bardzo interesujący program z Sonatą Beethovenowską na czele.

SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA. I-sze Zebranie informacyjne odbędzie się w poniedziałek, 19. b. m. w sali Stow. drukarzy „Ognisko“, ul. Piekarska 1. 18. l. p. o godz. 7-mej wiecz.

NAGLY ZGON RADCY SĄDOWEGO W KOŚCIE. LE. 70-letni Hilary Hoszowski, radca S. O. K. bawiąc wczoraj wieczór w kościele Marji Magdaleny zmarł nagle na udar sercowy. Pogrzeb zmarłego odbędzie się z krypty klasztoru OO. Bernardynów na cmentarz Łyczakowski.

NIESZCZĘŚLIWE WYPADKI. 62-letnia Wiktorja Słońska, wczoraj wieczór, gotując wodę na herbatę w mieszkaniu swem przy ul. Leśnej 1. 10, przypadkowo poparzyła się ukropem.

W Pogotowiu rat. zgłosił się 16-letni Jakób Wierze ze złamanym obojczykiem i raną na głowie. Obrażenia tych doznał podczas upadku na gotolodzi w ul. Sykstuskiej.

18-letni Izrael Neud, poślizgnął się i upadł na pl. Krakowskim, przyczem doznał złamania nogi. Pogotowie rat. po zaopatrzeniu odstawiło ich do szpitala.

ARESztOWANIE BLATNIKA. Abraham Grossman, zwany Funio, zam. w Kleparowie przy ul. Chorosze-go, został aresztowany za kupno rzeczy pochodzących z kradzieży. Podczas rewizji zakwestjonowano u niego garderobę męską, którą nabył od nieznanego na razie złodzieja.

OKRADZENIE KASY. Onegdaj w nocy nieznanymi osobnikami wyrwali kraty w oknie kancelarii spółdzielni „Glińsko“, poczem dostawszy się do wnętrza, rozbili kasę ogniotrwałą. Łupem włamywaczy padła gotówka w kwocie 1.732 zł. Zuchwałych złodzieji niezdolano policja na razie odszukać.

„PECHOWCY“ W poczekalni tow. „Nafta“, przy ul. Batorego 1. 6, przytrzymał na gorącym uczynku kradzieży Ignacego Szubę, który usiłował zwać z paltem, pozostawionym przez Mendla Kreizberga, zam. w Boryslawiu.

Stefan Daniliszyn został przytrzymał na Wałach Hetmańskich w chwili, gdy usiłował wyrwać torebkę pewnej pani, oczekującej na wóz tramwajowy.

Mozesa Schwarzmajera i Natana Braunsteina aresztowała policja, za kradzież futerka w Dublanach.

NIE DBAJĄ O SWE POTOMSTWO. Dozorca realności przy ul. Ormiańskiej 1. 25, znalazł w sieniach na mrozie podrzucone niemowlę płci męskiej, liczące kilka dni życia, owinięte w pieluszki i pierzynkę. Podrzutkiem zaopiekował się Miejski komisariat.

Michał Szajgiec, wybierając śmiecie z paczek u wyłotu ul. Skarbkowskiej a Podwale znalazł płód kilkomiesięczny podrzucony przez nieznaną kobietę. W obu wypadkach policja zarządziła dochodzenia.

KASJARZE I WŁAMYWACZ W OPRESJI. Przed kilku dniami dokonano kradzieży kasowej w firmie Dittmara przy pl. Marjackim, gdzie włamywacze skradli około 100 zł. i pewną ilość herbaty. Jako sprawców tego włamania aresztowała policja Michała Maliszewskiego i Jana Borzyńskiego, zam. w Zamarstynowie.

W aresztach osadzono również Józefa Żurawskiego, dezertera 40 pp. który dokonał włamania i kradzieży w mieszkaniach F. Michalskiego, oraz w realności przy ul. Sykstuskiej 1. 10. Skradzione rzeczy częściowo odebrano.

Ten sam los spotkał dezertera 48 pp. Jana Prystajkę, który w towarzystwie Aleksandra Chlepańskiego dokonał kradzieży sklepowej przy ul. Krakowskiej 1. 14

Za włamanie i okradzenie sklepu N. Schapiry przy ul. Potockiego 1. 20, aresztowała policja Michała Podolę i Jego kochankę Marję Belcarską. Para ta „oprowadziła“ również mieszkanie K. Torowskiego przy ul. Kordeckiego 1. 32.

Pozatem „przycupnięto“ szajkę niebezpiecznych włamywaczy, którą tworzyli: Władysław Rogucki, Franciszek Poduczak i Józef Pępek, oraz ich kochanki Marja Danilowicz i Zofja Werbowska. Mają oni na sumieniu mieszkanie dr. Marka Grossmana, które ogolocili doszczętnie z garderoby.

NA FUNDUSZ PRASOWY złożył tow. dr. Dregiewicz 25 zł., zebrane wśród znajomych.

— **PRZEDŚWIĄTECZNA SPRZEDAŻ!** Przed zakupnem obuwia, prosimy oglądać wystawę firmy J. SCHEIT, Lwów, ul. Jagiellońska 1. 12.

Scenka amat. kaflarzy lwowskich.

Ruchliwy zespół amatorski Kaflarzy Lwowskich odegrał dnia 11. b. m. znany wodewil ludowy w 3 aktach ze śpiewami i tańcami p. t.: „Skalmierzanki“. Tak trańny wybór sztuki, pamiętający jeszcze stare, dobre czasy, kiedy to lud polski, technął w społeczeństwo ożywcze technienie tężny moralnej, jak staranne stylowe ramy reżyserskie, kostjumowe i dekoracyjne rzucają bardzo dodatnie światło i niemało zaszczytu przysparzają organizatorom scenki i amatorom.

Partje muzyczne osnute na ludowych motywach, wypadły świetnie w artystycznej interpretacji pp.: Rogożanki, Barańskiej i Prusa. Wyżyny szczerego artysty osiągnął znakomicie zestrojony i poprawny chór ilustrujący barwnie przywitanie dziedzica w 3 akcie.

Trudno jest zaiste wyróżnić z pośród zespołu poszczególnych amatorów, wszyscy bowiem bez wyjątku wywiązali się ze swego zadania.

Szczególne uznanie należy się tow. B. Józefińskiemu, który wykazał niemałe zdolności reżyserskie przy tej trudnej sztuce, a równocześnie umiał wywołać jako bakałarz wiejski salwy śmiechu, na licznie zebranej widowni.

P. M. Barańska, przy fortepianie szlachetnością i precyzją w grze dowiodła zrozumienia lirycznych pierwiastków muzyki.

Cały wieczór należał do najmiej spędzonych i pozostawił na wszystkich dobre wrażenie. Należałoby sobie życzyć, aby nie był ostatnim, lecz by ta, tak miła scenka obdarzała nas i w przyszłości wieloma jeszcze tego rodzaju wieczorami i rozwijała się coraz pomyslniej szerząca nadal wśród szerszego ogółu rzeszy robotniczej kulturę artystyczną.

M. J.

Pollelant zmasakrowany przez cyganów.

Na gościńcu w pobliżu Zboisk, w pow. krośnieńskim posterunkowy Józef Uzar, zam. w Dukli, patrolując zetknął się z bandą cyganów podejrzanych o kradzież koni i wieprz. Gł. Uzar chciał wylęgłymować cyganów, ci rozbili go, poczem pobili w bestjański sposób, łamiąc mu oadydwie ręce. Zmasakrowany zdołał dowlec się do pobliskiej wsi, stąd zaś odwieziono go do szpitala w Krośnie. Powiadomieni o tem koleżki post. Uzara urządzili pościg i zdołali ująć cyganów i odstawić ich do aresztu.

OGŁOSZENIA.

KALOSZE i ŚNIEGOWCE

marki
„TRETORN“
i
„PEPEGE“

poleca
w wielkim wyborze
SPECJALNY SKŁAD

LINOLEUM i CERAT

LEOPOLDA HAASA
LWÓW, LEGJONÓW 3. Tel. 16-45.

Zabawki, gry towarzyskie dla dzieci i młodzieży z dziedziny najnowszych wynalazków, oraz Papiery i Przybory szkolne najtaniej u Władysława Bromilskiego, Lwów, ul. Krzywa 25. obok liceum Król Jadwigi.

Baczność! Towarzysze i Towarzyski! Czy wam wiadomo, że najtaniej zaopatrzyć się na święta w pończochy, krawatki, rękawiczki, pulawery, skarpetki i przybory kosmetyczne u Entena, Lwów, Łyczakowska 1.

Książeczkę stanu służby oficerskiej i kartę mobilizacyjną na imię por. dr. Izydora Moldauera wystawione unieważniam. Dr. Moldauer, Stryj.

Smaki do wódek SZCZOTKI różne, wosk, terpentynę poleca JÓZEF KOLEŻAŃSKI, Batorego 34a.

Okulary i cwikiery najlepsze ze szkłami Zeissa poleca najstarsza w Polsce optyczna firma ADOLF SILBERSTEIN I SYN, Lwów, Legjonów 9.

Buchalter (ka) poszukiwany. — Posada do objęcia zaraz. — Zgłoszenia pisemne z podaniem referencji »Pezet« Powszechne Zakłady Budowlane S. A. Lwów, Akademicka 23.

50 groszy kosztuje każda naprawa dla reklamy w Nowo otwartym Zakładzie Optycznym Silbera, Lwów, ul. Kilińskiego 1. (obok Katedry)

ŻARÓWECZKI CHOINKOWE

na drzewko — cały komplet zł. 15
LAMPY stojące i wiszące, MATERJALY elektr.

„ELEKTROBŁYSK“

naprzeciw kina »Lew« Skarbkowska 4. Tel. 46-06.

CENTRALA POŃCZOCH, PFAU, RYNEK 19

najtaniej — bo
wchód przez sień

SZATNIA, Brajerowska 3.

poleca: szyfony, płótna, perkale, gotową bieliznę damską i męską po cenach umiar kowanych **Wełnę** wysprzedaje poniżej cen fabrycznych. **killiny** na składzie w wielkim wyborze.

Wszystkich telegraficznie zawiadamiam, że przygotowałam **NA ŚWIĘTA** i każdemu sprzedaję najlepsze **Wina, Wódki, Likier, Koniaki, Piwo, wszelkie Delikatesy, Sery, Marynaty** i t. p. Idealne w smaku **Wędliny** a także żywe **Szczupaki, Karpie i Liny**, wszystko po najniższej konkurencyjnej cenie

ZOFJA TELICZEK
Lwów, ul. AKADEMICKA 6.

NA GWIAZDKĘ!

8 Zł. Pierścionek 8 Zł.

z 14-karat złota z rubinem tylko u

B. Grünberga Sykstuska 4

WYMIENIANIE PIENIĘDZY

LECZY

HEMOGEN

przetwor żelaza

MAGISTRA KLAWE

ORYGINALNY TYLKO Z FIRMA

KLAWE

URZĄDZENIA

SKLEPOWE, BIUROWE,
MAGAZYNOWE

poleca

po cenach przystępnych i na dogodnych warunkach

Pracownia **JAN TURUS**
Stolarska

Lwów, Sykstuska 30.

Krajowy Skład Odzieży

LANG i SCHIMMEL

LWÓW -- PASAŻ MIKOŁASCHA

poleca

Płaszcz damskie	Ubrania męskie
Kostjomy „	Kurtki „
Futra męskie	Spodnie „
Świtki „	Raglany „

po cenach konkurencyjnych tak gotowe, jak i na miarę, z najlepszych materiałów bielskich. — P. T. Urzędnikom i Nauczycielom ulgi w spłatach.

WŁÓCZKI

„Mat-dor“, Francuskie, Harasówki,
D. M. C i roboty ręczne najtaniej,
bo wchód przez **STAMMA**
sień, Magazyn

Lwów,

Sykstuska 16

Zamówienia z prow. odwrotnie

Niebywała Okazja!

Ceny GRAMOFONÓW o 25% taniej
niż dotychczas, tylko do 1-go stycznia.

Wielki wybór płyt najnowszych nagrań i świątecznych poleca znany z taniości Skład Gramofonów i Płyty **B. CHUWEN, Lwów, Fredry 2**

Wszelkie reperacje uskutecznia się szybko,
starannie i tanio.

SŁYNNY ASTROLOG

robi wspaniałą propozycję

BEZPŁATNIE

chcę Wam powiedzieć

Czy przyszłość Wasza będzie szczęśliwa i jasna. Jakie osiągnięcia powodzą nie w miłości, małżeństwie, przedsiębiorstwach Waszych, planach i pragnieniach. Możecie również otrzymać wytlumaczenie wielu ważnych zagadnień, które jedynie Astrologia wyjaśnić jest zdolna.

Czy urodzicie się pod szczęśliwą gwiazdą?

RAMAH, słynny orjentalista i astrolog, którego studja i porady astrologiczne wywołały u istny nawał tysiącznych piśmiennych podziękowań z całego świata, prześle Wam **GRATIS**, na zasadzie swojej nieporównanej metody, jedynie na mocy udzielone sobie, Waszego imienia, adresu i ściślejszej daty urodzenia, astralologiczną analizę Waszej przyszłości, która łącznie „z osobistymi radami“ zawierać będzie wskazówki, które Was wprowadzą netylko w zdumienie, ale w zapal i entuzjazm. „Orady osobiste“ zdolne są zmienić bieg Waszego życia. Napiszcie zaraz bez wahania w Waszym własnym interesie — adres: **RAMAH, Folio 169 PE, 44, Rue de Lisbonne, PARIS, Nadzwyczajna niespodzianka czeka Was!** Jeżeli chcecie, możecie w liście załączyć zł. 1.— w markach pocztowych, które przez znaczony są na pokrycie części kosztów porta i in. Porto do Francji: zł. 0.40

BÓL GŁOWY I WYCZERPANIE

oraz zaburzenia żołądkowe, dolegliwości wątroby, nerek, kamienie żółciowe, reumatyzm, cierpienia hemoroidalne są spowodowane przeważnie złą przemianą materji i zanieczyszczeniem krwi w organizmie ludzkim.

ZIOŁA Z GÓR HARCU D-ra LAUERA

sprzyjają dobrej przemianie materji, pobudzają trawienie, oczyszczają krew, a przede wszystkim udrawiają żołądek i powodują regularnie działanie wątroby i nerek, oraz usuwają obstrukcję.

ZIOŁA Z GÓR HARCU D-ra LAUERA

usuwają z organizmu zbyteczne nieużytki oraz przeciwdziałają tworzeniu się osadów, następstwem których jest reumatyzm i artretyzm.

ZIOŁA Z GÓR HARCU D-ra LAUERA

usuwają i zapobiegają tworzeniu się kamieni żółciowych oraz łagodzą cierpienia hemoroidalne.

Cena 1/2 pudełka Zł. 1.50 podwójne pudełko Zł. 2.50

Sprzedaj w aptekach i składach aptecznych.

Wspaniałą powieść

EMILA ZOLA

GERMINAL

POLECA

KSIĘGARNIA LUDOWA

Lwów, Szajnochy 2

**Inserujcie
w „DZIENNIKU
LUDOWYM“**

Powiatowa Kasa Chorych w Dolinie

rozpisuje

KONKURS

na posady lekarzy 1) z siedzibą w Broszniewie
2) z siedzibą w Perehińsku.

Praktyka prywatna duża. Płaca wedle umowy.

Lekarz w Broszniewie otrzyma duże, piękno mieszkanie z wodociągiem i oświetleniem elektrycznym.

Podania należy składać do Dyrekcji Kasy w Terminie do końca grudnia br. — Do podania należy dołączyć oprócz życiorysu: metrykę urodzenia, na dowód nieprzekroczonego 40 roku życia, świadectwo zdrowia, zezwolenie na wykonywanie praktyki lekarskiej w Państwie Polskiem, dowód odbycia 2-letniej praktyki szpitalnej lub dłuższej zawodowej.

Pierwszeństwo mają lekarze z dłuższą praktyką kasową.

Posada w Broszniewie do objęcia zaraz, w Perehińsku od 1. maja 1928 r.

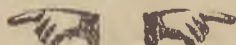
Dyrektor:

(—) **Weyman.**

Przewodniczący:

(—) **Jakób Jakób.**

Wielki wybór Sukień jedw. wełn., Płaszczy, Trykotarzy, Bielizny, Pończochy, Szale, Torebki, Parasolki, Płótna i art. dziecinne
Dla klasy pracującej znaczny opust.

poleca **MAG. KONF.**

Batorego 6.